

Delårsrapport 2019

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Mål	5
Förklaring av bedömning och värden	5
Översikt nämndsmål	5
Översikt åtagande	6
Målområde 1 – En ung, global och modern stad	7
Kommunfullmäktigemål – Malmöborna ska kunna känna sig stolta över sin unga, globala och moderna stad där frågor om jämlikhet, jämställdhet, antidiskriminering, miljö och delaktighet står högt på dagordningen.	7
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska skapa goda förutsättningar för hälsa för nämndens målgrupp genom ändamålsenliga samverkansformer, kunskapsallianser och innovativa arbetssätt.	7
Målområde 2 – En stad för näringsliv och arbete.....	9
Kommunfullmäktigemål – Malmöborna ska ha tillgång till en växande arbetsmarknad och ges förutsättningar för självförsörjning.....	9
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska erbjuda möjlighet till praktik och/eller anställning för personer med anställningsstöd.	9
Målområde 3 – En stad för barn och unga	10
Kommunfullmäktigemål – Malmös barn och unga ska få det stöd och den utbildning de behöver för att växa upp under trygga och jämlika förhållanden och utveckla sin fulla potential.	10
Målområde 4 – En öppen stad	11
Kommunfullmäktigemål – Malmö ska vara en öppen, jämställd och inkluderande stad, fri från diskriminering, där alla ges lika rättigheter och möjligheter och där mångfalden är en tillgång.	11
Hälsa-, vård, och omsorgsnämndens verksamheter ska främja lika rättigheter och möjligheter, vara jämställda, jämlika och inkluderande. Resurserna ska fördelas likvärdigt utifrån individuella behov och alla som berörs av förvaltningens insatser ska ges diskrimineringsfritt stöd.....	11
Målområde 5 – En jämlik stad	13
Kommunfullmäktigemål – Malmöbor med behov av stöd och hjälp ska bemötas med respekt och ges förutsättningar för en meningsfull tillvaro med inflytande över sin vardag och i samhället.....	13
I hälsa-, vård- och omsorgsnämndens verksamheter ska brukare, patienter, anhöriga och Malmöbor känna sig trygga med och ha inflytande över hur stöd och hjälp utformas, bemötas på ett inkluderande och respektfullt sätt samt få stöd i att bryta ofrivillig ensamhet och isolering.	13
Uppdrag - Hälsa, vård och omsorgsnämnden ges i uppdrag att inrätta en äldreombudsman.....	16
Målområde 6 – En trygg stad	17
Kommunfullmäktigemål – I Malmö ska alla känna sig trygga och vara säkra såväl i hemmet som i stadens offentliga rum.....	17
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska genom samverkan med övriga nämnder, myndigheter och civilsamhälle arbeta hälsofrämjande och förebyggande samt bidra till att skapa trygghet i hemmet.....	17
Målområde 7 – En aktiv och kreativ stad	22

Kommunfullmäktigemål – I Malmö ska alla kunna utvecklas och stärkas med hjälp av ett meningsfullt fritid- och kulturliv.	22
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska i samverkan med interna och externa aktörer bidra till att ge Malmöbor inom nämndens målgrupper möjligheter att ta del av rekreation och kultur.	22
Målområde 8 – En ekologiskt hållbar stad	24
Kommunfullmäktigemål – Malmö stad ska skapa en hållbar stadsstruktur för en växande befolkning och fortsätta utvecklas som en attraktiv och tillgänglig stad.	24
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska erbjuda personer boende i särskilda boenden tillgång till en attraktiv och tillgänglig utemiljö.	24
Kommunfullmäktigemål – Malmö ska vara en hälsofrämjande och klimatsmart stad där det är enkelt att göra hållbara val.	24
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska minska sin negativa påverkan på klimat och miljö.	24
Målområde 9 – En stad med bra arbetsvillkor	26
Kommunfullmäktigemål – Malmö stads medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och ska med hög kompetens och kunskap möta Malmöborna.	26
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska vara en attraktiv organisation där medarbetare inom nämndens verksamheter har rätt kompetens, bra arbetsvillkor och förutsättningar för sitt uppdrag.	26
Viktiga förändringar under året	30
Viktiga förändringar i omvärlden	30
Viktiga förändringar i verksamheten	31
Hur arbetar nämnden med kravet på att genomföra effektiviseringar som framgår av Budget 2019?	32
Ekonomisk utveckling under året	35
Budgetavvikelse	35
Verksamhetsmått	35
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget	35
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram	36

Sammanfattning

Delårsrapporten är årets andra uppföljningsrapport (den första var *Ekonomisk rapport 2019* i maj) och är en av de två ekonomiska rapporter (den andra är årsredovisningen) som enligt kommunallagen ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är förvaltningens redovisning till nämnden och blir också nämndens rapport till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Rapporten ger en bild av utvecklingen av måluppfyllelse, verksamhet, arbetet med effektiviseringar och ett prognostiserat ekonomiskt utfall för året.

Fokusområden

Under året har en process påbörjats med att kraftsamla inom förvaltningen kring fem definierade fokusområden:

- kvalitet i verksamhet
- förebyggande insatser
- kompetensförsörjning
- digitalisering och välfärdsteknik
- ledarskap och medarbetarskap

Mål

I delårsrapporten redovisas flera delar av det utvecklingsarbete som pågår inom respektive fokusområde. Av rapporteringen framgår att prognosen, för uppfyllelse vid årsskiftet av nämndsmål, indikatorer och åtaganden, vid utgången av augusti bedöms vara enligt följande:

- 5 av 9 nämndsmål är uppnådda, 2 är delvis uppnådda och 2 kan inte bedömas förrän vid årsanalysen
- 16 av 30 målkategorier är uppnådda, 8 är delvis uppnådda och 6 kan ännu inte bedömas
- 22 av 24 åtaganden är uppnådda och 2 är delvis uppnådda.

Effektiviseringar

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden förväntas, genom kommunfullmäktiges budget, att genomföra effektiviseringar. De resurser som frigörs ska användas för satsningar i verksamheten. Nämnden arbetar bland annat med att utveckla effektivare biståndsbedömning, nya gemensamma arbetssätt och medarbetardrivet utvecklingsarbete, effektivare bemanning, samlokalisering och större träffsäkerhet i det förebyggande arbetet. Inom området digitalisering och välfärdsteknik utvecklas mobil dokumentation, digitala signeringslistor och planeringsverktyg och e-handel av dagligvaror.

Ekonomi

Totalt för nämnden prognostiseras ett underskott med 53 000 tkr. Under 2015-2018 har nämnden erhållit statsbidrag med 53 000 tkr per år för ökad bemanning inom vård och omsorg. Statsbidraget upphörde vid utgången av 2018. Kommunfullmäktige har beslutat att under 2019 har inte nämnden resultatansvar för 53 000 tkr.

Bistånd, köp av verksamhet, prognostiserar ett underskott på 200 tkr och egen verksamhet inklusive ofördelade medel prognostiserar ett överskott på 200 tkr.

Inom egen verksamhet prognostiserar avdelningen för särskilt boende och avdelningen för ordinärt boende underskott medan avdelningen för hälsa- och förebyggande samt staben prognostiserar överskott. Underskotten inom särskilt boende och ordinärt boende balanseras även av ofördelade medel motsvarande 18 400 tkr.

Mål

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden antog genom nämndsbudgeten 2019 egna nämndsmål under åtta av de nio kommunfullmäktigemålen. Till nämndsmålen finns indikatorer som ger en bild av måluppfyllelsen. Förvaltningens åtaganden beskriver vad som genomförts för att uppnå måluppfyllelse.

Bedömningarna i färg för målindikatorer och åtaganden anger en prognos för året. I de fall det saknas en bedömning, markerat med ett svart streck, saknas ännu bedömningsunderlag. Resultat av dessa kommande uppföljningar presenteras i årsanalysen.

Av rapporteringen framgår att *prognosen*, för uppfyllelse vid årsskiftet av nämndsmål, indikatorer och åtaganden, vid utgången av augusti bedöms vara enligt följande:

5 av 9 nämndsmål är uppnådda, 2 är delvis uppnådda och 2 kan ännu inte bedömas.
16 av 30 målindikatorer är uppnådda, 8 är delvis uppnådda och 6 kan ännu inte bedömas.
22 av 24 åtaganden är uppnådda och 2 är delvis uppnådda.

Rapporteringen av målen kan även läsas som en rapportering av det kvalitets- och utvecklingsarbete som bedrivs inom nämndens verksamhetsområden. Omfattningen på rapporteringen skiftar mellan målen, vilket är beroende på att nämndens möjligheter att bidra till kommunfullmäktiges mål varierar. Detta är i sin tur beroende på det ansvar nämnden har utifrån reglementet för nämndens verksamhet.

Förklaring av bedömning och värden

Bedömning av måluppfyllelse görs enligt nedan:

- Uppföljningen visar att målet, målvärdet eller bedömningskriteriet är uppnått eller kommer att uppnås under året
- Uppföljningen visar att målet, målvärdet eller bedömningskriteriet är delvis uppnått eller kommer att delvis uppnås under året
- Uppföljningen visar att målet, målvärdet eller bedömningskriteriet inte kommer att uppnås under året
- Uppföljningen kan ännu inte göras, på grund av att det inte finns tillgängliga data.

Värden i tabeller som visas inom parentes indikerar könsuppdelade mått där flickor alternativt kvinnor visas först följt av pojkar alternativt män. Värden utan parentes visar totala värdet.

Översikt nämndsmål

Målområde	Nämndsmål/bolagsmål
Målområde 1 – En ung, global och modern stad	 Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska skapa goda förutsättningar för hälsa för nämndens målgrupp genom ändamålsenliga samverkansformer, kunskapsallianser och innovativa arbetsätt.
Målområde 2 – En stad för näringsliv och arbete	 Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska erbjuda möjlighet till praktik och/eller anställning för personer med anställningsstöd.
Målområde 3 – En stad för barn och unga	
Målområde 4 – En öppen stad	 Hälsa-, vård, och omsorgsnämndens verksamheter ska främja lika rättigheter och möjligheter, vara jämställda, jämlika och

Målområde	Nämndsmål/bolagsmål
	inkluderande. Resurserna ska fördelas likvärdigt utifrån individuella behov och alla som berörs av förvaltningens insatser ska ges diskrimineringsfritt stöd.
Målområde 5 – En jämlik stad	■ I hälsa-, vård- och omsorgsnämndens verksamheter ska brukare, patienter, anhöriga och Malmöbor känna sig trygga med och ha inflytande över hur stöd och hjälp utformas, bemötas på ett inkluderande och respektfullt sätt samt få stöd i att bryta ofrivillig ensamhet och isolering.
Målområde 6 – En trygg stad	● Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska genom samverkan med övriga nämnder, myndigheter och civilsamhälle arbeta hälsofrämjande och förebyggande samt bidra till att skapa trygghet i hemmet.
Målområde 7 – En aktiv och kreativ stad	● Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska i samverkan med interna och externa aktörer bidra till att ge Malmöbor inom nämndens målgrupper möjligheter att ta del av rekreation och kultur.
Målområde 8 – En ekologiskt hållbar stad	■ Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska erbjuda personer boende i särskilda boenden tillgång till en attraktiv och tillgänglig utemiljö.
	◆ Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska minska sin negativa påverkan på klimat och miljö.
Målområde 9 – En stad med bra arbetsvillkor	◆ Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska vara en attraktiv organisation där medarbetare inom nämndens verksamheter har rätt kompetens, bra arbetsvillkor och förutsättningar för sitt uppdrag.

Översikt åtagande

Åtagande
● Förvaltningen åtar sig, genom den strategiska utvecklingsavdelningen, att bedriva utvecklingsarbete inom digitalisering i linje med den av nämnden beslutade strategin från 2018.
● Förvaltningen åtar sig, genom den strategiska utvecklingsavdelningen, att fortsätta utveckla arbetet med kunskapsallianser tillsammans med akademien.
● Förvaltningen åtar sig att bereda praktikplatser inom förvaltningens verksamheter inom ramen för Ung i sommar.
● Förvaltningen åtar sig, genom HR-avdelningen, att genomföra en kartläggning över antalet personer med anställningsstöd inom förvaltningens verksamheter.
● Förvaltningen åtar sig att utveckla arbetet med mänskliga rättigheter inom förvaltningens samtliga avdelningar i enlighet med den av nämnden beslutade planen för strategiskt arbete med mänskliga rättigheter.
● Förvaltningen åtar sig, genom avdelningen för ordinärt boende, att arbeta för ett gott kontaktmannaskap, en personcentrerad vård och ett fungerande teamarbete.
● Förvaltningen åtar sig, genom avdelningen för särskilt boende, att arbeta för ett gott kontaktmannaskap, en personcentrerad vård och en ökad anhörigkompetens.
● Förvaltningen åtar sig, genom avdelningen för myndighet, att arbeta för delaktighet och inflytande i utredningsförfarandet samt att uppföljningar av biståndsbeslut genomförs årligen.
● Förvaltningen åtar sig, genom avdelningen för hälsa och förebyggande, att utifrån identifierade riskgrupper skapa och vidareutveckla insatser för att motverka ofrivillig ensamhet.

Åtagande
● Förvaltningen åtar sig att utveckla det fallförebyggande arbetet på särskilt boende, genom avdelning för särskilt boende, i syfte att minska andelen fall som leder till skador.
● Förvaltningen åtar sig, genom avdelningarna för ordinärt och särskilt boende, att utveckla kvalitetsarbetet genom bland annat användningen av nationella kvalitetsregister för att säkerställa ett strukturerat och kunskapsbaserat arbetssätt nära brukaren.
● Förvaltningen åtar sig, genom den strategiska utvecklingsavdelningen i samarbete med avdelningarna för ordinärt och särskilt boende, att fortsätta utvecklingen och implementeringen av hälso- och sjukvårdsavtalet med Region Skåne.
● Förvaltningen åtar sig, genom avdelning för hälsa och förebyggande i samarbete med övriga avdelningar, att utveckla arbetet mot våld i nära relation.
● Förvaltningen åtar sig att ta fram en strategi för utveckling av demensvården.
● Förvaltningen åtar sig, genom avdelning för ordinärt boende, att fortsätta utvecklingsarbetet med personalkontinuitet i hemtjänsten.
● Förvaltningen åtar sig, genom avdelning för hälsa och förebyggande, att utveckla verksamheten vid mötesplatserna för att erbjuda Malmöbor i nämndens målgrupp rekreation och kultur.
● Förvaltningen åtar sig, genom avdelning för särskilt boende, att i samverkan med kulturförvaltningen utveckla utbudet av aktiviteter på särskilda boenden inom ramen för projektet Kultur för äldre.
◆ Förvaltningen åtar sig, genom avdelning för särskilt boende, att utveckla utemiljön på särskilda boenden i samverkan med fastighetsägare och förvaltare.
● Förvaltningen åtar sig att öka andelen ekologiska livsmedel. Arbetet med att öka andelen ekologiska inköp ska prioriteras till nämndens storkök som med sina stora mängder inköp har en större möjlighet till påverkan.
● Förvaltningen åtar sig, genom avdelningen för särskilt boende, att inleda arbetet att minska matsvinn inom särskilt boende genom att genomföra matsvinnsmätningar på samtliga särskilda boenden.
● Förvaltningen åtar sig att fortsätta arbetet med att förbättra sektionschefers förutsättningar och arbetsmiljö.
◆ Förvaltningen åtar sig att minska sjukfrånvaron, bland annat utifrån den framtagna handlingsplanen för att minska sjukfrånvaron. Förvaltningen ska verka för ett systematiskt samarbete med Försäkringskassan och företagshälsovården.
● Förvaltningen åtar sig att fortsätta arbeta mot en heltidsorganisering inom verksamheterna.
● Förvaltningen åtar sig att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet enligt framtagna handlingsplan.

Målområde 1 – En ung, global och modern stad

Kommunfullmäktigemål – Malmöborna ska kunna känna sig stolta över sin unga, globala och moderna stad där frågor om jämlikhet, jämställdhet, antidiskriminering, miljö och delaktighet står högt på dagordningen.

Nämndsmål/bolagsmål:

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska skapa goda förutsättningar för hälsa för nämndens målgrupp genom ändamålsenliga samverkansformer, kunskapsallianser och innovativa arbetssätt.

Hur gick det? Varför blev det så? Hur påverkar utfallet verksamhetens fortsatta arbete?

Målindikatorerna för målområde 1 visar på att det sker en förflyttning i positiv riktning inom nämndsmålet och att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktigemålet. Omständigheter som ligger utanför nämndens och förvaltningens ansvar och påverkan försvårar dock införandet av mobil dokumentation inom hemtjänsten samt har påverkat utbyggnaden av wifi på särskilda boenden som under inledande månader av 2019 inte skett i önskad takt. Tidigare år har wifi i stadens andra förvaltningar varit mer

prioriterade men under 2019 ska hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningens verksamheter prioriteras.

Förvaltningen har genom att säkerställa processer och organisation inom de verksamheter som verkar inom målområdet skapat förutsättningar för att målet ska uppnås på sikt. Där andra omständigheter försvårat eller försenat utvecklingen har i den mån det är möjligt resurser använts för att skapa goda strukturer och grund för framtida utvecklingsarbete.

Strategin för digitalisering, välfärdsteknik och e-hälsa fortsätter att utgöra en grund för digitala utvecklingsprojekt och prioriteringar. Kunskapsallianserna bedöms fortsatt vara en god och ändamålsenlig form av samverkan med akademien. Detta för att säkerställa att ny kunskap, som leder till utvecklade arbetsmetoder, kommer förvaltningens verksamheter till gagn och samtidigt bidrar mer till forskning och utveckling inom Sverige.

Målindikator	Utfall	Målvärde
 Andelen särskilda boenden med tillgång till wifi	55%	minst 90%
<p>Kommentar</p> <p>Arbetet med utbyggnad av wifi på de särskilda boendena pågår. Vid tiden för denna uppföljning (juni 2019) fanns wifi vid 23 av förvaltningens 42 boenden, det vill säga vid knappt 55 % av boendena. Denna wifi är av varierande kvalitet och täckning. 20 boenden saknar i dagsläget wifi helt. Förutom att bygga ut wifi för att säkra tillgång vid samtliga boenden pågår ett arbete för att förbättra täckning genom användning av modernare teknik.</p> <p>Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningens IT-avdelning beställer samtliga wifi-utbyggnader genom Malmö stads centrala IT-avdelning som i sin tur använder sig av en entreprenör för utförandet. Tidigare år har stadens andra förvaltningar varit mer prioriterade men under 2019 ska hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningens verksamheter prioriteras. Under 2019 har förvaltningen även sett över interna processer för beställning, projektering och realisering vilket syftar till att skapa en bättre utrustning av wifi på boendena framöver. 20 procent av boendena är helt klara med tillgång till modern wifi vid juni månad 2019 och prognosen är att 90 % kommer vara uppnått till årsskiftet då arbetet kommer kunna ske i en högre takt under hösten 2019. Ett utbyggt wifi är i sin tur en grundförutsättning för införandet av olika välfärdstekniska lösningar.</p>		
 Andelen medarbetare inom hemtjänsten som har smarta mobiltelefoner med tillgång till mobil dokumentation	4%	minst 50%
<p>Kommentar</p> <p>Under 2019 har två hemtjänstsektioner varit involverade i en pilotstudie för införande av dokumentation med hjälp av mobiltelefoner. I piloten uppges funktionaliteten med dokumentation i mobilen både vara uppskattat som arbetsverktyg och tidsbesparande för medarbetarna.</p> <p>Vid tidpunkten för denna avstämning (juni 2019) har fyra procent av medarbetare inom hemtjänsten tillgång till detta arbetsverktyg.</p> <p>Den tekniska lösningen för en säker hantering av personuppgifter som bygger på tvåfaktorsautentisering finns. Förvaltningen inväntar klartecken från central IT då lösningen påverkar hela stadens infrastruktur. Sannolikt kommer mer än 50% av medarbetarna ha tillgång till smarta mobiltelefoner och möjlighet till effektiv dokumentation i arbetet.</p>		
 Samverkan med akademien genom kunskapsallianser	Uppnådd	
<p>Kommentar</p> <p>Förvaltningens arbete med kunskapsallianser har fortgått under 2019 och fyra allianser som uppnår de framtagna kriterierna* har identifierats. Delaktighet i Forsknings och innovationsrådet Skåne (FIRS), hälso- och sjukvårdsavtalet och delaktighet i KEFU:s uppföljning av införandet av mobilt vårdteam, Kunskap och praktik kring socionomutbildningen med inriktning biståndshandläggare samt STYRKA, ett samarbetsavtal mellan arbetsmarknads- och socialförvaltningen, funktionsstödsförvaltningen, hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen och Malmö universitet.</p> <p>Genom arbetet i kunskapsallianser och genom förvaltningens två FoU-koordinatorer finns det strukturer för att upprätthålla pågående samarbeten och utveckling av ny kunskap med akademien. FoU-koordinatorernas handlingsplan och arbetssätt fungerar som en garant för att samarbeten som kommer till stånd sker genom tvåvägga kunskapsutbyte som kommer både akademien och förvaltningen till del. Exempel på det är en studie som görs inom förvaltningen samtidigt som, inom ramen för studien, medarbetare bjuds in till en föreläsning i ämnet.</p> <p>Avtalet STYRKA har förnyats under våren 2019 och inneburit en översyn av vad som kan förbättras i</p>		

Målindikator	Utfall	Målvärde
<p>exempelvis den verksamhetsförlagda utbildningen där studenter kommer ut till förvaltningens olika verksamheter. Vidare pågår arbete med att identifiera områden i förvaltningen som kan erbjudas som fördjupning för examensarbeten inom sjuksköterskeprogrammet.</p> <p>Ett doktorandprojekt inom Malmö universitet som ansökt och beviljats medel kan påbörjas under 2019. Studien avser kvalitetsregistret Senior Alert. Senior Alert är ett av de nationella kvalitetsregister som förvaltningens verksamheter använder sig av. Förvaltningen är både mottagare och deltagare i studien och det bedöms kunna tillföra ny kunskap inom området när studien kommer igång.</p> <p>* Med kunskapsallianser menas samarbeten, som löper över tid, mellan till exempel företrädare för förvaltning, föreningsliv, näringsliv, forskning samt medborgare. En kunskapsallians tar sin utgångspunkt i deltagarnas olika erfarenheter och kunskaper. En kunskapsallians präglas av en kvalitativ kunskapssyn och inte enbart en kvantitativ. Deltagandet ska innebära ett ömsesidigt lärande men dessutom utveckling av ny kunskap. Kunskapsallianser fokuserar på samhällets välfärdsuppdrag byggt på en demokratisk styrning.</p>		

Åtagande
<p> Förvaltningen åtar sig, genom den strategiska utvecklingsavdelningen, att bedriva utvecklingsarbete inom digitalisering i linje med den av nämnden beslutade strategin från 2018.</p> <p>Kommentar</p> <p>Arbetet med att verkställa intentionerna i <i>strategi för digitalisering, välfärdsteknik och e-hälsa</i> fortgår enligt planen och det finns därmed ingen anledning att revidera strategin. Under det inledande året har det i stora delar handlat om att skapa en organisation och tydliga strukturer för utvecklingsarbetet. En kartläggning kring vilka projekt och införanden som pågår inom digitaliseringsområdet i förvaltningen har genomförts samt hur enheten för digitalisering och välfärdsteknik kan ge stöd till verksamheterna. Ett par olika pilotprojekt har satts igång, bland annat digital signering av läkemedel inom särskilt boende samt signering av insatser inom ordinärt boende.</p>
<p> Förvaltningen åtar sig, genom den strategiska utvecklingsavdelningen, att fortsätta utveckla arbetet med kunskapsallianser tillsammans med akademien.</p> <p>Kommentar</p> <p>Arbetet med att utveckla ny kunskap genom upprättade kunskapsallianser med akademien fortgår och innebär att förvaltningens verksamheter får del av ny kunskap för att utveckla nya arbetssätt och metoder. Innehållet i samarbetena i kunskapsallianser ses återkommande över, ofta i samband med att nya förfrågningar inkommer till förvaltningen. Detta hanteras till största delen av förvaltningens FoU-koordinatorer samt vid förnyelse och utveckling av avtal. Aktuella kunskapsallianser från 2018 har fortsatt under 2019 och det skapas nya former för att återföra kunskap till verksamheterna när studier genomförs i förvaltningens verksamheter.</p> <p>Ett exempel på en nyligen genomförd studie är anhörigas situation och upplevelser när vård bedrivs i hemmet. Studien, som presenteras under hösten 2019, har genomförts i samarbete med akademien, pensionärsföreningen PRO och Malmö anhörigförening i bland annat framtagande av enkät- och intervjufrågor. Resultatet från studien kan sedan delges berörda verksamheter och ligga till grund för utveckling av anhörigfrågor i framtiden.</p>

Målområde 2 – En stad för näringsliv och arbete

Kommunfullmäktigemål – Malmöborna ska ha tillgång till en växande arbetsmarknad och ges förutsättningar för självförsörjning.

Nämndsmål/bolagsmål:

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska erbjuda möjlighet till praktik och/eller anställning för personer med anställningsstöd.

Hur gick det?

Uppföljning av indikatorerna för mål 2 görs först till årsanalys.

Förvaltningen hade i juni över 300 platser för Ung i sommar-praktikanter. Förutsatt att alla dessa platser fylls bör årets målvärde om cirka 300 praktikanter uppnås.

Kartläggning avseende antalet anställda med anställningsstöd kommer att genomföras under hösten.

Målindikator	Utfall	Målvärde
<p> Antalet ungdomar inom ramen för Ung i sommar ska vara i nivå med föregående år</p>		minst 300
<p>Kommentar Bedömningen är, utifrån de 300 tillgängliga platserna för ung i sommar i juni, att indikatorn kommer att uppfyllas.</p>		
<p> Förekomst av kartläggning av antalet anställda med anställningsstöd inom nämndens verksamheter</p>		
<p>Kommentar Kartläggning påbörjas under hösten 2019. Bedömningen är att indikatorn kommer att vara uppfylld vid årets slut.</p>		

Åtagande
<p> Förvaltningen åtar sig att bereda praktikplatser inom förvaltningens verksamheter inom ramen för Ung i sommar.</p>
<p>Kommentar Förvaltningen hade i juni ställt 300 platser till förfogande inom ramen för Ung i sommar.</p>
<p> Förvaltningen åtar sig, genom HR-avdelningen, att genomföra en kartläggning över antalet personer med anställningsstöd inom förvaltningens verksamheter.</p>
<p>Kommentar Kartläggning påbörjas under hösten 2019. Bedömningen är att åtagandet kommer att vara uppfyllt vid årets slut.</p>

Målområde 3 – En stad för barn och unga

Kommunfullmäktigemål – Malmös barn och unga ska få det stöd och den utbildning de behöver för att växa upp under trygga och jämlika förhållanden och utveckla sin fulla potential.

Nämnden har inga nämndsmål i förhållande till detta kommunfullmäktigemål och ger därmed ingen rapportering avseende måluppfyllelse här.

Målområde 4 – En öppen stad

Kommunfullmäktigemål – Malmö ska vara en öppen, jämställd och inkluderande stad, fri från diskriminering, där alla ges lika rättigheter och möjligheter och där mångfalden är en tillgång.

Nämndsmål/bolagsmål:

Hälsa-, vård, och omsorgsnämndens verksamheter ska främja lika rättigheter och möjligheter, vara jämställda, jämlika och inkluderande. Resurserna ska fördelas likvärdigt utifrån individuella behov och alla som berörs av förvaltningens insatser ska ges diskrimineringsfritt stöd.

Hur gick det? Varför blev det så? Hur påverkar utfallet verksamhetens fortsatta arbete?

Förvaltningen arbetar med planering och genomförande av aktiviteter kopplat till framtagna inriktningar i av nämnden antagen *Plan för arbetet med mänskliga rättigheter 2019–2022*. Utvecklingsarbetet grundar sig i delaktighet och medskapade. Avdelningarnas prioriterade inriktningar har tagits fram genom dialog med nyckelpersoner och chefer. Varje avdelning ansvarar för att avsätta resurser, organisera arbetet och genomföra aktiviteter. Nedan redovisas exempel på pågående utvecklingsarbete.

För att tillgodose de sverigefinska Malmöbornas rättigheter om äldreomsorg på finska genomförs ett pilotprojekt med en ambulering finsktalande undersköterska. Syftet är att utveckla verksamheten så att den bättre möter de nya kraven i minoritetslagstiftningen. Undersköterskan ska ambulera mellan olika verksamheter och tillgodose önskemål om äldreomsorg på finska i ordinärt och särskilt boende. Projektet finansieras med hjälp av utvecklingsmedel från kommunstyrelsen.

Medarbetares kunskap om sexuell hälsa och kunskap kring strategier för att möta anhöriga kan vara avgörande för upplevelsen av att vara brukare eller anhörig på ett särskilt boende. För att öka kunskapen och främja ett öppet och inkluderande klimat pågår en satsning på sexuell hälsa. Omvårdnadspersonal och legitimerad personal samt chefer på 42 särskilda boenden deltar i forumteater och workshops. Att inkludera medarbetare från samtliga boenden kan resultera i ett mer hållbart förändringsarbete och en större spridning. Insatsen finansieras med hjälp av de utvecklingsmedel som nämnden beviljats av kommunstyrelsen.

I samverkan med funktionsstödsförvaltningen pågår fortsatt utvecklingsarbete avseende jämställd biståndsbedömning. Information och dialog sker på yrkestreffar och introduktioner för nya biståndshandläggare. Samarbete sker också med Malmö universitet genom att biståndshandläggare föreläser för studenter. Genom att visa hur förvaltningen arbetar med jämställdhet blir begreppet social omsorg mer konkret för studenterna. Föreläsningen är uppskattad och kan bidra till att förvaltningen uppfattas som en attraktiv arbetsgivare. Flera studenter som har läst kursen har sökt arbete i förvaltningen.

För att uppmärksamma mötesplatsernas HBTQ- certifiering samt att sprida kunskap har en regnbågsvecka med turné på alla mötesplatser anordnats. Programmet innehöll föreläsningar, dokumentärfilmer och goda exempel från Malmö stad. Regnbågsveckan lockade många besökare och flera följde med turnén och deltog i aktiviteter på olika mötesplatser. Det kan bidra till ökad rörlighet mellan mötesplatserna och locka nya besökare. Regnbågsveckan har skapat stort engagemang och lärorika diskussioner, både för besökare och medarbetare. Att skapa välkomnande, öppna och inkluderande mötesplatser är ett långsiktigt arbete. Fortsatt arbete sker därför i enlighet med framtagna handlingsplan som sträcker sig över tre år. Marknadsföring, arbetsmiljö, attityder och bemötande, fysisk miljö och utbud är identifierade utvecklingsområden till vilka insatser kommer att genomföras.

Kunskapen om rättigheter och skyldigheter har höjts genom juridikutbildningar riktade till medarbetare och chefer. Fokus har främst varit socialtjänstlagen, förvaltningslagen och offentlighets- och sekretesslagen. Utbildningarna har bland annat omfattat serviceskyldighet och tillgänglighet, likabehandlingsprincipen, yttrandefrihet, barnets bästa, principen om enskilda självbestämmanderätt, sekretess och kommunens ansvar. Genom stadskontoret erbjuds även alla chefer kompetensutveckling i diskrimineringslagen.

Genomförd kartläggning har visat att det finns behov av att översätta informationsmaterial till andra språk än svenska. Inom ramen för arbetet med tillgänglig och interkulturell kommunikation kommer broschyren ”allt du behöver veta om omsorg, vård och stöd” att översättas till 15 språk under året.

Inom ramarna för arbetet med aktiva åtgärder genomför ledningsgrupperna en årlig workshop för att identifiera strukturella risker för diskriminering eller repressalier. Identifierade risker samlas i handlingsplaner. Som ett led i det fortlöpande arbetet med att undersöka, följa upp och åtgärda verksamheten genomförs nya workshops under hösten.

För att kvalitetssäkra en jämställd, jämlik och diskrimineringsfri rekryteringsprocess används kompetensbaserad rekrytering vilket innebär att alla delar utgår från det definierade kompetensbehovet som identifierats vid behovsanalys och framtagandet av kravprofil. Alla rekryteringar ska vara kompetensbaserade. För att skapa bättre förutsättningar för ett samlat och kvalitativt stöd i rekryteringsarbetet startas under hösten rekryteringsservice (inom bemanningsenheten), med ansvar för den löpande rekryteringen för alla yrkeskategorier inom förvaltningen.

Utvecklingsarbete avseende jämställdhet och jämlikhet sker också inom ramen för övriga målområden.

Målindikator	Utfall	Målvärde
 Förekomst av genomförda aktiviteter (per avdelning) inom aktuella områden utifrån den av nämnden beslutade planen för mänskliga rättigheter	Uppnådd	
Kommentar Förvaltningen arbetar med planering och genomförande av aktiviteter kopplat till framtagna inriktningar i <i>Plan för arbetet med mänskliga rättigheter 2019–2022</i> .		

Åtagande
 Förvaltningen åtar sig att utveckla arbetet med mänskliga rättigheter inom förvaltningens samtliga avdelningar i enlighet med den av nämnden beslutade planen för strategiskt arbetet med mänskliga rättigheter.
Kommentar För att bidra till nämndmålet uppfyllnad arbetar förvaltningen strategiskt och operativt med mänskliga rättigheter (MR). Strategin att ta fram och arbeta utifrån en samlad plan för mänskliga rättigheter är en framgångsfaktor och därmed ett fortsatt arbetssätt i förvaltningen. En ny plan för arbetet med mänskliga rättigheter beslutades av nämnden den 24 april 2019 och förvaltningens avdelningar arbetar i enlighet med denna. I samband med 2018 års uppföljning identifierades följande lärdomar och utmaningar. Det är en stor förvaltning och långsiktighet är viktigt. Det finns en tendens att "springa på alla bollar" och därför viktigt att hitta en struktur för att prioritera och säkerställa att aktiviteter och insatser upplevs som relevanta för respektive avdelning. Utsedda funktioner på varje avdelning som samordnar MR-arbetet har saknats och behov av att integrera perspektiven i ordinarie utvecklings- och kvalitetsarbete har synliggjorts. Ovan har beaktats i planeringen av det fortsatta arbetet. För att skapa förutsättningar för långsiktigt arbete och möjligheter att anpassa insatser utifrån förändringar i omvärlden och inom organisationen gäller nuvarande plan för arbetet med mänskliga rättigheter över mandatperioden. I syfte att avgränsa har en ny struktur utformats som bygger på att respektive avdelning har angett prioriterade inriktningar för arbetet. Med utgångspunkt i inriktningarna planerar och genomför avdelningarna aktiviteter utifrån behov och förutsättningar. Det förväntas leda till relevanta insatser och bättre förutsättningar för att integrera arbetet i ordinarie kvalitets- och utvecklingsarbete. För att ytterligare stärka arbetet och säkerställa ett aktivt arbete i hela organisationen har respektive avdelning utsett funktioner som samordnar aktiviteterna inom den egna avdelningen.

Målområde 5 – En jämlik stad

Kommunfullmäktigemål – Malmöbor med behov av stöd och hjälp ska bemötas med respekt och ges förutsättningar för en meningsfull tillvaro med inflytande över sin vardag och i samhället

Nämndsmål/bolagsmål:

I hälsa-, vård- och omsorgsnämndens verksamheter ska brukare, patienter, anhöriga och Malmöbor känna sig trygga med och ha inflytande över hur stöd och hjälp utformas, bemötas på ett inkluderande och respektfullt sätt samt få stöd i att bryta ofrivillig ensamhet och isolering.

Hur gick det? Varför blev det så? Hur påverkar utfallet nämndens fortsatta arbete?

Nämndsmålet kommer i sin helhet att utvärderas till årsanalysen då flera av målindikatorerna är kopplade till Socialstyrelsens årliga brukarundersökning vars resultat presenteras under hösten. De övriga målindikatorerna indikerar att det sker positiva förflyttningar i det kvalitetsutvecklingsarbete som pågår i verksamhetsavdelningarna och som redovisas framförallt i åtagandena. Dessa bidrar därmed till uppfyllelse av nämndsmålet och till kommunfullmäktigemålet. Arbetet går i sin helhet enligt de planeringar som verksamheten har, och arbetet fortsätter i syfte att öka den positiva upplevelsen av trygghet, bemötande, respekt, inkludering och sammanhang.

Målindikator	Utfall	Målvärde
■ Andelen brukare som upplever sig sammantaget nöjda med hemtjänsten (ordinärt boende)		öka från 81%
Kommentar Följs upp till årsanalysen.		
■ Andelen brukare som upplever sig sammantaget nöjda med sitt äldreboende (särskilt boende)		öka från 80%
Kommentar Följs upp till årsanalysen.		
● Andel årliga uppföljningar av biståndsbeslut för personer som bor i ordinärt boende		
Kommentar Avdelningen för myndighet bedömer vid delårsrapportering 2 att målet om 67 % av alla biståndsbeslut inom ordinärt boende kommer att uppfyllas vid årets slut. Se vidare kommentar under åtagandet.		
■ Andelen brukare som upplever sig sammantaget nöjda med sin vistelse på korttidsboendet		öka från 4,5%
Kommentar Följs upp till årsanalysen.		
● Insatser riktade mot identifierade riskgrupper för ofrivillig ensamhet		
Avdelningen för hälsa och förebyggande har som mål att bryta ofrivillig ensamhet och isolering. Arbetet med att uppnå en minskad ensamhet och isolering är komplext ur perspektivet att det finns svårigheter att identifiera och hitta målgruppen. Upplevelsen av ensamhet är i högsta grad subjektiv och kan variera i stor utsträckning från individ till individ. Ensamhet har även visat sig vara förknippad med skamkänslor. Avdelningen har därför valt att ha ett brett angreppssätt i sitt arbete i att försöka fånga målgruppen och rikta insatserna mot just identifierade riskfaktorer. Genom att arbeta med grupper ur ett brett perspektiv är sannolikheten större att flera diskrimineringsgrunder inkluderas.		

Åtagande

Förvaltningen åtar sig, genom avdelningen för ordinärt boende, att arbeta för ett gott kontaktmannaskap, en personcentrerad vård och ett fungerande teamarbete.

För avdelningen för ordinärt boende har det varit en viktig förutsättning att få arbeta långsiktigt med sitt åtagande för att nå likvärdighet över staden.

Gott kontaktmannaskap

Kontaktmannaskapet har efter en workshop, med bred delaktighet, mynnat ut i en ny rutin. Den gemensamma rutinen betonar vikten av kontaktmannaskapet för att skapa kvalitet i mötet mellan brukaren och medarbetare och säkerställer att brukarens behov blir tillgodosedda. Kontaktmannaskapet har fått ett ökat fokus inom avdelningen för att säkerställa en långsiktig utveckling. Ett stödmaterial kring bland annat bemötande och delaktighet är framtaget i syfte att vidareutveckla kvaliteten på sektionens nivå.

Projekt "Utökad hemtjänst" vars syfte är att skapa trygga och säkra hemgångar från slutenvård och korttid för brukare/patienter som upplever otrygghet i samband med hemgången, bygger på ett arbetssätt med hög kontinuitet och med fokus på kontaktmannaskapet. Projektet pågick under ett drygt halvår och har utvärderats. Utvärderingen visade att arbetssättet gav ett stort mervärde för både brukare, anhöriga och medarbetare. Under hösten kommer arbetssättet att implementeras i hela enhet Kungsparken. Planen är att arbetet med utökad hemtjänst successivt ska implementeras i hela avdelningen under 2020 och framåt.

Personcentrerad vård och omsorg

Under våren har förberedelser gjorts för att omstrukturera demensvården att bli mer likvärdig över hela Malmö. Arbetet har utgått från de nationella riktlinjerna för demensvård. I arbetsprocessen med att ta fram en handlingsplan har såväl anhöriga, medarbetare och chefer involverats i syfte att inhämta synpunkter, förslag och vilka utvecklingsbehov som finns. Inom avdelningen kommer handlingsplanen vara en viktig del i att stärka det personcentrerade arbetet och stärka vården och omsorgen för alla brukare/patienter med demenssjukdom.

Fungerande teamarbete

För att förbättra och utveckla teamarbetet har avdelningen under våren gjort en kartläggning av arbetssätten mellan legitimerade medarbetare och undersköterskor/vårdbiträden i ordinärt boende. Kartläggningen visade att det finns skillnader i arbetssätt, strukturer och förutsättningar mellan olika delar av staden. Ett arbete har därför påbörjats för att ta fram en struktur för hur det tvärprofessionella teamarbetet ska fungera för att säkerställa en säker och likvärdig vård och omsorg för alla brukare/patienter i Malmö. En utgångspunkt i detta arbete är att kontaktmannen ska vara den centrala personen i teamarbetet. En annan utgångspunkt är att det ska vara större fokus på att göra brukaren delaktig som en part i teamet utifrån sina behov och förutsättningar. Målet är också att det mellan de olika yrkeskategorierna ska finnas en gemensam bild av roller och uppdrag, en tydlig kommunikation och tillit till varandras kompetens.

Inom avdelningen pågår ett arbete med att utveckla det rehabiliterade förhållningssättet.Handledningsveckor är sedan tidigare påbörjade vilket innebär att medarbetare inom enheten för rehabilitering handleder, vägleder och kompetensutvecklar undersköterskor/vårdbiträden inom hemtjänsten. Arbetssättet har visat sig vara mycket framgångsrikt och har bidragit till högre kvalitet för brukare/patienter som kunnat bli mer självständiga men har också stärkt och utvecklat samarbetet mellan arbetsterapeuter, fysioterapeuter/sjukgymnaster och undersköterskor/vårdbiträden. Implementeringen fortsätter under året och planen är att arbetssättet ska omfatta alla enheter och sektioner inom avdelningen.

Avdelningen har inom ramen för sina åtaganden arbetat långsiktigt för att skapa bred förankring och delaktighet inom avdelningen. Detta arbetssätt ger goda förutsättningar för att förändringar ska ske, få de tänkta effekterna och samtidigt bidra till likvärdighet inom staden. Att över en längre tid fortsatt arbeta med samma åtaganden är därför av vikt.

Förvaltningen åtar sig, genom avdelningen för särskilt boende, att arbeta för ett gott kontaktmannaskap, en personcentrerad vård och en ökad anhörigkompetens.

En grundläggande utgångspunkt för avdelningen för särskilt boende är att skapa en ökad jämlikhet och likvärdighet över staden. Under året har avdelningen därför arbetat aktivt på olika sätt med framgångsfaktorerna kontaktmannaskap, personcentrerad vård och anhörigkompetens.

För att förbättra och stärka arbetet med en personcentrerad vård har avdelningen arbetat fram en gemensam mall för levnadsberättelsen. Den gemensamma mallen bidrar till att skapa tydligare fokus på den enskilda brukarens önskemål och upplevelser och ger samtidigt medarbetarna bättre förutsättningar att utforma vården och omsorgen individuellt.

Inom avdelningen pågår även ett fördjupat värdegrundsarbete som genomförs enskilt på respektive särskilt boende. Särskilt fokus har legat på de boenden som ligger lågt i brukarundersökningen. Arbetet följer en systematik och alla medarbetare på boendena är delaktiga i värdegrundsarbetet, en särskild framgångsfaktor har varit att både sektionsschef och enhetschef deltagit i arbetet från början till slut. Det fördjupade värdegrundsarbetet har upplevts som mycket positivt bland medarbetare och chefer och skapat viktiga individuella lärdomar som lett till kvalitetsförbättringar på boendena som deltagit. Generellt är bemötandet bra på boendena, men det har funnits områden där kvaliteten har behövts utvecklas. Denna observation ligger i linje med de slutsatser som drogs i intervjustudien som genomförts under året.

Åtagande

Ytterligare viktiga delar i att stärka och säkra det personcentrerade arbetet har varit att avdelningen nu har organiserat sig för att säkra ett likvärdigt arbetssätt kring det nationella kvalitetsregistret Senior Alert. På avdelningen finns en avsatt resurs som kommer att arbeta särskilt med frågan kring användandet av kvalitetsregister.

Avdelningen har arbetat fram en ny beskrivning av uppdraget för kontaktman och det finns nu även ett stödmaterial där cheferna kan arbeta med bland annat reflektionsfrågor kopplade till uppdraget som kontaktman. Rutinen och beskrivningen av kontaktmannaskapet syftar till att det ska finnas ett likvärdigt arbetssätt över staden som kommer alla brukare till godo. Sammantaget är syftet att utvecklingsarbetet ska skapa förutsättningar för reflektion kring uppdraget och vad medarbetarna själva kan göra för att förbättra kontaktmannaskapet och öka den upplevda kvaliteten. I utvecklingen av kontaktmannaskapet har avdelningen arbetat med att skapa likvärdiga förutsättningar och att ge ett tydligt stöd till chefer för att underlätta arbetet.

För att stärka arbetet med att vara en anhängkompetent verksamhet har en plan för anhängstöd tagits fram i samarbete med anhängkonsulenterna på avdelning för hälsa och förebyggande. Planen förväntas vara implementerad fullt ut under året. Hittills har utbildning skett av chefer och cirka 100 anhängombud. Under året ska samtliga medarbetare genomgått webbutbildning i anhängstöd. Avdelningen har även tagit fram en gemensam rutin för hur stödet till anhöriga ska ges. Syftet med arbetet är möjliggöra ett bättre stöd till anhöriga samt att alla medarbetare har en baskunskap i anhängfrågor/anhörigperspektiv med målet att anhöriga ska känna att deras närstående har det bra och att samarbetet med boendet fungerar väl.

Det har varit och är fortsatt viktigt för avdelningen att ha ett långsiktigt arbete med framgångsfaktorerna kontaktmannaskap, personcentrerad vård och anhängkompetens. Långsiktigheten har inneburit att det funnits bra förutsättningar att på djupet arbeta för att kunna ge en och jämlik vård och omsorg över staden.

Förvaltningen åtar sig, genom avdelningen för myndighet, att arbeta för delaktighet och inflytande i utredningsförfarandet samt att uppföljningar av biståndsbeslut genomförs årligen.

Avdelningen för myndighet bedömer att målet om 67 % av alla biståndsbeslut inom ordinärt boende kommer att vara uppföljda, kommer uppfyllas vid årets slut. Arbetet följs upp varje vecka och under året har samtliga 4 sektioner kommit igång med att följa upp biståndsbesluten inom ordinärt boende. Avdelningen har arbetat fram en rutin som skapar förutsättningar för en likvärdighet i arbetet där informationsöverföring och samarbetet mellan biståndshandläggare och hemtjänst blir viktiga beståndsdelar i uppföljningen av biståndsbeslutet.

Under hösten finns en plan om att påbörja ett arbete för att ur ett mer kvalitativt sätt följa upp bistånden för att säkerställa att effekterna av uppföljningarna bidrar till en kvalitetsförbättring för brukarna.

Avdelningen för myndighet har under arbetet också haft ett tydligt fokus på att förankra och skapa förståelse för att uppföljningen är en viktig parameter för att skapa kvalitetsutveckling i biståndsbedömningen. Uppföljningen av bistånden skapar också en förutsättning för ökad delaktighet och inflytande för den enskilde. Tidigare avsaknad av uppföljningar av biståndsbesluten har inneburit varierande möjligheter till delaktighet och inflytande i biståndsprocessen. Eftersom individer, utifrån behov och individuella förutsättningar, har olika möjligheter att signalera och efterfråga ett förändrat bistånd, utgör uppföljningarna ett viktigt komplement för att kompensera för dessa olikheter. Uppföljningarna är bara ett av flera sätt att arbeta för att säkerställa inflytande och delaktighet i biståndsbedömningen. Det är också viktigt att fortsätta att utveckla kommunikations- och kontaktvägarna, både inom förvaltningen och mellan brukare /anhöriga och förvaltningen.

Hemtjänsten och särskilt kontaktmannen är en viktig signalbärare för att säkerställa att insatserna tillgodoser behovet. Samarbetet och utbytet mellan kontaktmännen och biståndshandläggarna blir därför avgörande för att signalsystemet ska fungera, särskilt i de fall då brukaren har begränsade eller inga möjligheter att själv framföra detta.

För myndigheten har det blivit tydligt att det finns moment i biståndshandläggningen som kan stå i konflikt med delaktighet och inflytande. Det gäller särskilt vid utskrivning från sjukhus, då SVU-processen ofta behöver gå relativt snabbt, samt att det finns krav på elektroniska planeringar via Mina Planer.

För biståndshandläggarna innebär psykisk ohälsa och kognitiv svikt hos brukarna att det kan vara svårare att tillgodose och säkerställa delaktighet och inflytande utifrån individuella förutsättningar. Myndigheten har sett att det behövs kompetenshöjande insatser för biståndshandläggarna för att kunna möta dessa brukare på ett likvärdigt sätt. Utbildningsinsatserna består både av kortare webbkurser men även av mer omfattande kurser samt gemensamma workshops inom förvaltningen för att förbättra kunskapsnivån. Myndigheten har löpande utbyte och samverkan med specialistsjuksköterskor både gällande enskilda individer men även i utbildningssyfte för att höja kompetensen hos biståndshandläggarna.

Myndigheten kommer under hösten att ha en kommunikationsutbildning för att biståndshandläggarna ska vara bättre förberedda på att kunna hantera och möta olika situationer samt leda samtal.

Samtantaget arbetar avdelningen för myndighet både på bredden och på djupet för att säkerställa att rätt förutsättningar finns för att tillgodose likvärdighet över staden utifrån olika behov och förutsättningar hos befolkningen.

Förvaltningen åtar sig, genom avdelningen för hälsa och förebyggande, att utifrån identifierade riskgrupper skapa och vidareutveckla insatser för att motverka ofrivillig ensamhet.

Åtagande

Avdelningen för hälsa och förebyggande har som mål att bryta ofrivillig ensamhet och isolering. Arbetet med att uppnå målet är komplext då det finns svårigheter att identifiera och hitta målgruppen. Upplevelsen av ensamhet är i högsta grad subjektiv och kan variera i stor utsträckning från individ till individ. Ensamhet är för många förknippad med skamkänslor och därför svårt att erkänna. Avdelningen har därför valt att ha ett brett angreppssätt i sitt arbete att försöka fånga målgruppen och rikta insatserna mot identifierade riskfaktorer.

Genom att arbeta med grupper ur ett brett perspektiv är sannolikheten större att flera diskrimineringsgrunder inkluderas. Avdelningen har identifierat att ett särskilt utvecklingsarbete behöver göras kring att försöka hitta sätt på vilket det går att veta vilka som nås och inte nås av insatserna. Därefter kan arbetssätt skapas för att bättre nå ut till fler som upplever ofrivillig ensamhet och isolering.

Avdelningen har under första halvåret arbetat med att sprida information till relevanta målgrupper om vilka möjligheter det finns till social gemenskap. Informationen handlar till stor del om mötesplatserna men även vilka andra möjligheter det finns att ingå i olika sociala sammanhang. Den studentrapport som togs fram i början av året har varit en utgångspunkt för flera av aktiviteterna. Medarbetarna på mötesplatserna har börjat söka upp människor på allmänna platser i närområdet för att informera om verksamheten.

De förebyggande hälsosamtalen som erbjuds alla som fyller 80 år, innehåller numera ett erbjudande om uppföljningssamtal för de individer som upplever sig ofrivilligt ensamma. Det finns möjlighet att få sällskap vid ett första besök på mötesplatsen: Det går också att boka en tid med medarbetare på mötesplatsen. Syftet är att sänka tröskeln för de som vill, men av olika anledningar upplever fysiska eller psykiska hinder, att ta sig själva till mötesplatsen.

De konsultativa psykiatrisjuksköterskorna kommer under hösten att genomföra *Må-bra grupp* med 12 deltagare vid 10 tillfällen på mötesplats Dammfrigården. Temat för träffarna är *Ensam är inte stark*. Målet med träffarna är att främja psykisk hälsa och bryta isolering hos äldre.

Avdelningen har under våren haft ett utökat internt samarbete och utbyte som bland annat inneburit att ledsagare kan utgöra en länk för brukare som vill kunna besöka mötesplatserna.

Genom de samlade åtgärderna har mer jämlika förutsättningar skapats mellan olika grupper avseende möjligheter till socialt deltagande.

Avdelningen har under året startat ett samarbete med MKB i området Augustenborg för att hitta enskilda inom riskgruppen ensamboende äldre. På sikt finns eventuellt möjlighet till att samarbeta i fler geografiska områden med fler fastighetsaktörer. Uppstarten av mötesplatsen Lyckan tillsammans med MKB tidigare i år, har lett till flera viktiga lärdomar vilka tas tillvara i arbetet med att utveckla samarbetet i andra områden.

I augusti startade IT-fixaren som ska tillhandahålla lättare IT-supporttjänster till seniorer. Målgrupperna är desamma som för fixartjänsterna. Det kommer att innebära mer lika möjligheter för äldre att bibehålla sociala kontakter digitalt och bättre förutsättningar för inkludering inom olika sammanhang.

Avdelningens uppdrag skiljer sig i karaktär från övriga avdelningars eftersom det riktar sig generellt till äldre. Inom det bredare förebyggande uppdraget kan det vara svårt att verifiera eller kvantifiera effekterna av arbetet och insatserna. Avdelningen har under året arbetat både med bredare strategier och med mer specifika djupgående insatser för att nå målet om att bryta ofrivillig isolering och ensamhet.

Uppdrag - Hälsa, vård och omsorgsnämnden ges i uppdrag att inrätta en äldreombudsman.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har från och med maj 2019 inrättat de båda funktionerna äldreombudsman och seniorrådgivare. Funktionerna inrättas dels utifrån detta uppdrag i budget och dels utifrån det uppdrag som nämnden fick när kommunfullmäktige den 27 september 2018 beslutade att förtroendenämnden skulle upphöra från och med 2019. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden fick då i uppdrag att inrätta en rådgivande funktion för nämndens målgrupp och deras anhöriga. De båda funktionerna är sedan maj 2019 tillsatta med en tjänst och ingår i avdelningen för hälsa och förebyggande. Placeringen är gjord med utgångspunkt i att funktionerna bör vara oberoende i förhållande till förvaltningens mer verksamhetsinriktade avdelningar och för att i ett tidigt skede fånga upp äldres situation och behov av förvaltningens verksamheter.

Äldreombudsmannen ska fånga upp frågor och områden som är relevanta för stadens seniorer genom att möta dem och deras anhöriga på flera olika arenor. Seniorrådgivaren ska, där enskilda har behov, ge råd, stöd och vägledning i kontakten med förvaltningens vård- och omsorgsverksamheter. Planering för hösten är att möta seniorer bland annat på kommunens mötesplatser och att informera om uppdragen i olika sammanhang, som till exempel vid nationella anhörigdagen och Äldredagen.

Målområde 6 – En trygg stad

Kommunfullmäktigemål – I Malmö ska alla känna sig trygga och vara säkra såväl i hemmet som i stadens offentliga rum.

Nämndsmål/bolagsmål:

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska genom samverkan med övriga nämnder, myndigheter och civilsamhälle arbeta hälsofrämjande och förebyggande samt bidra till att skapa trygghet i hemmet.

Hur gick det? Varför blev det så? Hur påverkar utfallet verksamhetens fortsatta arbete?

Ett av förvaltningens fokusområden är att utveckla kvaliteten i verksamheten och detta arbete pågår kontinuerligt genom ett flertal olika insatser av vilka ett urval nämns nedan.

Utvecklingen av kvaliteten genom användande av kvalitetsregister inom verksamheterna fortskrider. Både avdelningarna inom ordinärt och särskilt boende har avsatt resurser och arbetar utifrån lagda planeringar. Arbetet är förebyggande, bidrar till trygghet och främjar hälsa för den enskilde.

Att förebygga att brukare inom verksamheten faller är ett prioriterat område, särskilt inom särskilt boende där fallfrekvensen är större på grund av ålder och sjukdom. Åtgärderna har gett resultat; både antalet fall och de fall som lett till skada eller misstanke om skada, har minskat från föregående år. Däremot har *andelen* av fallen som lett till skada ökat något, vilket kan betyda att när någon faller leder det till något högre risk att det leder till skada eller misstanke om skada. Det fallförebyggande arbetet fortsätter, bland annat genom ökat användande av riskbedömningar, kvalitetsregister och åtföljande individanpassade insatser. Teamarbetet är centralt i detta arbete.

En stor andel av de brukare som finns inom verksamheterna har någon form av demensdiagnos. Det är viktigt att den enskilde får en personcentrerad vård och omsorg och att vården är likvärdig i hela Malmö stad. En strategi för utveckling av demensvården har arbetats fram och behandlas av nämnden under hösten.

Att motverka våld mot äldre i nära relationer är en del i arbetet med att skapa trygghet för brukarna och kvalitet i omsorgen. En strategi är under framtagande och kommer att bli klar under hösten.

Samarbetet med Region Skåne genom hälso- och sjukvårdsavtalet (HS-avtalet) är viktigt för att skapa trygghet och kontinuitet i vård och omvårdnad för den enskilde. Implementeringen sker bland annat utifrån genomförandeplanen, där inskrivning av patienter i de mobila teamen utgör en viktig del.

Personalkontinuitet inom hemtjänsten, det vill säga att den enskilde inte ska behöva möta alltför många personal i sitt eget hem, har ett högt värde för att brukaren ska känna trygghet och ha kontinuitet i omvårdnaden. Kontinuiteten är redan hög i jämförelse med genomsnittet för riket, som ligger på 15,1, men förväntas kunna öka ännu något mer i Malmö. Under mätperioden har antalet personal som den enskilde träffar varit på samma nivå som under helåret 2018: 13,4. Skillnaderna mellan de enheter som har lägst och högst kontinuitet har sjunkit med 62% vilket innebär att skillnaden mellan de enheter som har bäst och sämst kontinuitet har sjunkit från 3,2 personer till 2 personer.

Under sommaren brukar kontinuiteten bli något sämre på grund av att sommarvikarier kommer in i verksamheten. Under hösten brukar dock kontinuiteten öka igen. En ny modell för bemanning och schemaläggning, Malmömodellen, har testats under året.

Målindikator	Utfall	Målvärde												
 Användning av kvalitetsregister	Delvis uppnådd													
<p>Kommentar</p> <p>Användande av kvalitetsregister leder evidensbaserat till en bättre kvalitet för den enskilde. De nationella kvalitetsregistren ger stöd till medarbetarna och ger kunskap om hur vården och omsorgen fungerar. Arbetsätten kan utvecklas utifrån individens behov.</p> <p>Inom särskilt boende används Senior Alert och Palliativregistret men även BPSD (Beteendemässiga och Psykiska Symptom vid Demens) när detta är tillämpligt och vid företrädesvis gruppboenden. En ny rutin för Senior alert är framtagen i syfte att stödja gemensamma arbetssätt och underlätta för användarna. Rolfördelningen förtydligas så att kontaktman, sjuksköterska, rehabpersonal och sektionschef vet vilket ansvar de har avseende registret. Utvärdering av rutinen är planerad till årsskiftet.</p> <p>Arbete med att ta fram en liknande rutin för BPSD är pågående och väntas fastställas under hösten 2019.</p> <p>En mindre kartläggning har genomförts vad gäller Palliativregistret vilket visat att det behövs förbättringsåtgärder när det gäller registret. Planering för åtgärder genomförs under hösten.</p> <p>En omfördelning av resurser har skett till förmån för en tillsatt tjänst vilken har som uppgift att stödja kunskapsutveckling och användande avseende kvalitetsregistren. Det sker genom utbildning och konkret stöd till chefer och medarbetare på boendena.</p> <p>Även inom ordinärt boende används de tre registren i olika utsträckning.</p> <p>Senior Alert är implementerat i två enheter inom avdelningen. Omfattande förändringar har skett och är pågående inom avdelningen, vilket bidragit till att införandetakten har varit och är förhållandevis låg. Behov av stöd för verksamheterna är nödvändigt för att kunna etablera arbetssättet vilket sker med hjälp av ansvarig projektledare.</p> <p>Endast ett fåtal sektioner arbetar idag med BPSD. En strategisk diskussion kopplat till den kommande demensstrategin är pågående och ett förslag till handlingsplan håller på att arbetas fram.</p> <p>Palliativregistret är sedan tidigare implementerat inom samtliga sektioner inom hemsjukvården. Omfattningen på registreringen varierar mellan sektionerna och ett led i implementering har varit att ge samtliga sjuksköterskor behörighet/inloggning till systemet. Under augusti har en utbildning hållits för alla sektioner som bland annat handlat om registrering samt för de i registret ingående indikatorerna munhälsobedömning och smärtskattning. Palliativa ombud är utsedda i alla sektioner, vilka kommer att vara drivande i registreringen. Ett nätverk för ombuden har skapats för att säkerställa en jämlik palliativ vård. Nätverket kommer även att fungera som forum för det fortlöpande kvalitetsarbetet med registret.</p>														
 Andelen fall i särskilt boende som lett till en skada														
<p>Kommentar</p> <p>Indikatorn har valts som en del av det trygghetsskapande arbetet med fallförebyggande åtgärder.</p> <p>Vissa brukare faller någon enstaka gång och andra kan falla upprepade gånger. Att minimera antalet fall, och framförallt fall som leder till skador, är verksamhetens uttalade ambition för att minska lidande hos brukare och även för att minimera komplikationer som uppstår till följd av fallen. Skador på grund av fall genererar stora kostnader inom både sjukvården och inom förvaltningens verksamhet.</p> <p>Statistiken nedan är framtagen ifrån avvikelssystemet Flexite, där inrapporterade fall och skador dokumenteras. Skador definieras här som skador eller misstanke om skador och omfattar <i>fraktur, smärta, svullnad/blåmärke, sårskada, mjukdelsskada, illamående, trötthet, sänkt medvetande och rädsla/oro</i>.</p> <p>Statistiken är framtagen för perioden 190101-190814 samt i jämförande syfte för samma period 2018.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Antal fall totalt</th> <th>Antal fall som lett till skada</th> <th>Andel fall % som lett till skada</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>2 345</td> <td>576</td> <td>24,6</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>2 698</td> <td>651</td> <td>24,1</td> </tr> </tbody> </table> <p>Statistiken visar att både antalet fall och antalet fall som lett till skada eller misstanke om skada, har minskat från föregående år. Däremot har andelen fall som lett till skada ökat något.</p> <p>Statistiken påverkas av flera faktorer, exempelvis benägenheten att rapportera fall. När det gjorts informations- och utbildningsinsatser, märks en ökning i rapporteringen, liksom av medvetenheten att fallstatistiken följs upp och analyseras.</p>				Antal fall totalt	Antal fall som lett till skada	Andel fall % som lett till skada	2019	2 345	576	24,6	2018	2 698	651	24,1
	Antal fall totalt	Antal fall som lett till skada	Andel fall % som lett till skada											
2019	2 345	576	24,6											
2018	2 698	651	24,1											
 Framtagande av strategi för arbetet med våld i nära relationer	Uppnådd													

Målindikator	Utfall	Målvärde
<p>Att motverka våld mot äldre i nära relationer är en del i arbetet med att skapa trygghet för brukarna och kvalitet i omsorgen. Torontodeklarationen (antagen av världshälsoorganisationen WHO 2002) ger en definition av relationsvåld mot äldre:</p> <p><i>"...en enskilda eller upprepad handling, eller frånvaro av önskvärd/lämplig handling, som utförs inom ett förhållande där det finns en förväntan på förtroende och som förorsakar skada eller smärta hos en äldre person (...) Denna handling kan vara fysisk, psykologisk/känslomässig, finansiell eller helt enkelt återspegla avsiktlig eller oavsiktlig försummelse."</i></p> <p>En strategi är under framtagande.</p>		
<p>● Utveckling och implementering av hälso- och sjukvårdsavtalet</p>		
<p>I enlighet med genomförandeplanen för 2019 är alla hemsjukvårdsområden i Malmö igång med mobila team. Malmö stad är den enda kommunen i Skåne som har ett centralt och samorganiserat team med regionen i ordinärt boende. Fördelen med denna lösning bedöms vara att patienterna som är inskrivna i teamet i större utsträckning får tillgång till de insatser som det kan finnas behov av enligt socialtjänstlagen genom ett etablerat kommunperspektiv i teamen. Det centrala teamet möter även patienter som befinner sig på korttidsenheter vilket innebär en hög kontinuitet då det är samma läkare som möter patienten i ordinärt boende och på korttiden. Inskrivna totalt under 2019 (till och med maj månad) är 790 personer. Under sommaren sker inte lika många inskrivningar på grund av semestrar. I ordinärt boende finns inte ett satt mål för hur många individer som ska vara inskrivna men däremot är målet att alla hemsjukvårdsområden är igång med mobila team uppnått.</p> <p>Inom särskilt boende är målet att 1500 individer ska ha skrivits in innan årsskiftet. I maj månad uppgick antalet individer till 588 st vilket innebär att tidplanen enligt genomförandeplanen inte riktigt håller den takt som krävs för att nå 1500 st vid årets slut. Arbetet kräver ett etablerat samarbete med vårdcentralerna och målet är att skriva in en patient per vecka och boende vilket inte uppnåtts då samarbetet, av olika skäl, inte riktigt kommit på plats ännu. En sådan omständighet är till exempel vårdcentralernas organisation med riktade läkare till inskrivningar enligt HS-avtalet. Andra omständigheter är interna så som att det inte finns rehabkompetens att tillgå eller att det är inhyrda sjuksköterskor vid vissa verksamheter vilket försvårar att hålla en hög kontinuitet i teamen.</p> <p>Genomförandeplanen stäms kontinuerligt av under året i de forum på olika nivåer som skapats kring implementering av HS-avtalet. När det som beskrivet ovan konstaterats att något inte går enligt plan, finns det möjlighet för forum och politiska organ att vidta åtgärder i syfte att genomförandeplanen ska vara uppnådd vid årets slut.</p>		
<p>● Framtagande av strategi för utveckling av demensvården</p>	Uppnådd	
<p>Under våren 2019 har förvaltningen arbetat fram ett förslag till Strategi för demenssjukvård i Malmö stad. Nämnden behandlar strategin som är av övergripande karaktär under hösten. Efter beslut om strategin i nämnden tar verksamhetsavdelningarnas arbete vid genom att utgå från strategin och skapa handlingsplaner för genomförandet inom respektive avdelnings ansvar samt för de gemensamma utmaningarna i att skapa en sömlös vård och omsorg för personer med demenssjukdom.</p>		
<p>● Kontinuiteten i hemtjänsten</p>		
<p>Personalkontinuiteten är en viktig dimension av kvaliteten för brukaren. Nationellt mäts personalkontinuiteten inom ramen för SKL:s Kommunens Kvalitet i Korshet (KKiK) en gång per år. Avdelningen för ordinärt boende mäter månadsvis personalkontinuiteten i alla sektioner. Mätetalet beskriver medelvärde av antal olika personal som en hemtjänsttagare möter under en 14-dagarsperiod. Måttet avser de personer, 65 år och äldre, som har två eller fler besök av hemtjänsten per dag mellan klockan 07.00-22.00. Trygghetslarm och matleveranser räknas inte.</p> <p>Under perioden januari till augusti mättes avdelningens personalkontinuitet till 13,4 vilket är samma resultat som för helåret 2018.</p> <p>Att kontinuiteten kan vara på samma nivå genom hela hemtjänsten är en viktig del i att kunna ge en jämlik vård. Gapet (skillnaden) mellan enheterna med högst och lägst personalkontinuitet har sjunkit med 62 % under samma period, det vill säga att skillnaden mellan de enheter som har bäst och sämst kontinuitet har sjunkit från 3,2 personer till 2 personer.</p>		

Åtagande

Förvaltningen åtar sig att utveckla det fallförebyggande arbetet på särskilt boende, genom avdelning för särskilt boende, i syfte att minska andelen fall som leder till skador.

Ledningsgruppen för hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen har beslutat att prioritera fallpreventivt arbete för de som bor inom särskilt boende. Andelen fall är större inom särskilt boende än inom ordinärt boende, vilket bland annat har sin förklaring i att de som bor på särskilt boende oftare är multisjuka och har kroppsliga och kognitiva svårigheter.

Det kan vara en eller flera olika faktorer som ligger till grund för att ett fall sker. Yrsel kan orsakas av malnutrition. Ett samband finns även mellan användande av lugnande medel och fall. Den fysiska miljön har betydelse såsom olämpligt placerade möbler, hala mattor och frånvaro av hjälpmedel i t.ex. badrum.

Den framtagna planen för fallpreventivt arbete inom särskilt boende innebär bland annat projektanställning av en arbetsterapeut och en fysioterapeut/sjukgymnast. Dessa tjänster förstärker de team av arbetsterapeuter och fysioterapeuter/sjukgymnaster som arbetar i särskilt boende. Även MAR (Medicinsk Ansvarig för Rehabilitering) och dietister är med som stöd det fallpreventiva arbetet.

Syftet med satsningen är att öka patientsäkerheten och kvaliteten i vården genom att minska fall och fallskador. Det ska ske genom att

- förbättra och tydliggöra insatserna kring fallförebyggande åtgärder samt åtgärder efter fallincident
- öka kunskapen och utvecklingen av arbetssätt gällande åtgärder för att förebygga fall
- förbättra det multiprofessionella arbetet kring fall och öka teamsamverkan
- använda riskanalyser för att identifiera patienter/vårdtagare med hög fallrisk.

Framtagandet av insatser har skett utifrån ambitionen att minimera begränsningsåtgärder för den enskilde för att istället inrikta arbetet på förebyggande åtgärder och individuellt inriktade omsorgsåtgärder. Detta kan till exempel innebära att:

- patienten/vårdtagaren screenas med *Downton Fall Risk Index* som används i Senior Alert-registret eller andra metoder för att identifiera fallrisk
- rehabpersonal deltar på rond i de fall man identifierat en förhöjd fallrisk
- översyn av matsituationen görs tillsammans med legitimerad personal/dietister
- balansträning erbjuds i grupp/individuellt
- en översyn genomförs i den egna lägenheten samt i de gemensamma utrymmena utifrån fallpreventionsmall
- en översyn av hjälpmedel
- en genomgång av läkemedel/olämpliga läkemedel
- en genomgång av sömnvanor
- stödja ett adekvat bemötande och individuellt anpassade insatser, bland annat för att minska oro
- handledning och utbildning ges till medarbetare för att uppnå samsyn i teamet.

Förvaltningen åtar sig, genom avdelningarna för ordinärt och särskilt boende, att utveckla kvalitetsarbetet genom bland annat användningen av nationella kvalitetsregister för att säkerställa ett strukturerat och kunskapsbaserat arbetssätt nära brukaren.

Kvalitetsarbetet utvecklas med hjälp av de nationella kvalitetsregistren både inom särskilt boende såväl som inom ordinärt boende.

Förvaltningen åtar sig, genom den strategiska utvecklingsavdelningen i samarbete med avdelningarna för ordinärt och särskilt boende, att fortsätta utvecklingen och implementeringen av hälso- och sjukvårdsavtalet med Region Skåne.

Implementeringen av hälso- och sjukvårdsavtalet fortskrider. Inom förvaltningen finns det flera forum där tjänstepersoner representerar staden i möten med regionen och i vissa fall andra skånska kommuner. Det finns även interna forum som säkerställer att information och implementering når ut i verksamheterna. Förutom en central HS-kordinator finns utsedda HS-ambassadörer i förvaltningen. Vid uppstart av HS-avtalet på ett nytt särskilt boende deltar förutom HS-ambassadören även vårdcentralens medarbetare samt legitimerad personal från förvaltningen på en kick-off. Varje termin hålls dessutom så kallade stormöten med chefer från verksamheterna som får del av lokala nyheter samt central information rörande avtalet. En framgångsfaktor som bedöms vara viktig för införandet i Malmö stad är att hålla i och hålla ut i de plattformar som skapats för att implementeringen ska lyckas fullt ut. I olika forum finns möjlighet att justera rutiner och fånga och lösa andra konkreta frågor för att underlätta införandet av HS-avtalet i verksamheterna. Förvaltningen har även stöttat införande av HS-kordinator i funktionsstödsförvaltningen.

Utöver införandet av HS-avtalet är införandet av nationell patientöversikt (NPÖ) en viktig del av utvecklingen av

Åtagande

samarbetet med regionen. Införandet av NPÖ innebär att Malmö stad både kan läsa och skriva i journaler som regionen kan ta del av och vice versa vilket stärker patientsäkerheten.

Förvaltningen åtar sig, genom avdelning för hälsa och förebyggande i samarbete med övriga avdelningar, att utveckla arbetet mot våld i nära relation.

En strategi är under framtagande.

Strategin kommer att grundas i statliga och kommunala styrdokument. Åtgärderna är inriktade på att utse samordnare och stöd- och kontaktpersoner, som tillsammans ska ta fram ett utbildningsmaterial för chefer att använda i verksamheterna.

Förvaltningen åtar sig att ta fram en strategi för utveckling av demensvården.

Under våren 2019 har förvaltningen arbetat fram ett förslag för Strategi för demensvård i Malmö stad avseende perioden 2019–2022. En särskild arbetsgrupp har haft i uppdrag att i strategin samla förvaltningens arbete med vård och omsorg för dem som har en demenssjukdom samt stödet till anhöriga. Arbetet med att ta fram strategin har utgått från den nationella demensstrategin för att sedan anpassas till lokala förhållanden i Malmö stad. Detta arbete har gjorts genom intervjuer med nyckelpersoner och chefer i de verksamheter som möter personer med demenssjukdom. När strategin antagits av nämnden påbörjas verksamhetsavdelningarnas arbete med att ta fram handlingsplaner för att uppnå intentionerna i strategin. Strategin kommer att kontinuerligt rapporteras till nämnden och sedan utvärderas år 2022.

Förvaltningen åtar sig, genom avdelning för ordinärt boende, att fortsätta utvecklingsarbetet med personalkontinuitet i hemtjänsten.

Under perioden har Malmömodellen för kontinuitet testats inom enhet Arenan med fokus på att höja personalkontinuiteten med hjälp av ett gemensamt sätt att planera.

Analysforum har använts som arbetssätt vilket bygger på att med brukarperspektivet som grund och med kunskap, öppenhet, stöd, samverkan och tillitsbaserat ledarskap föra arbete framåt. Praktiskt bygger metoden på analys av relevanta nyckeltal vilket sammantaget blir en analys av verksamheten. Detta görs i samverkan med stödfunktioner såsom ekonomer, HR-konsulter med flera.

Information om projekt Malmömodellen kommer att ske på nämnden i augusti. Beslut om eventuell fortsatt implementering av arbetssättet kommer att ske därefter.

Målområde 7 – En aktiv och kreativ stad

Kommunfullmäktigemål – I Malmö ska alla kunna utvecklas och stärkas med hjälp av ett meningsfullt fritid- och kulturliv.

Nämndsmål/bolagsmål:

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska i samverkan med interna och externa aktörer bidra till att ge Malmöbor inom nämndens målgrupper möjligheter att ta del av rekreation och kultur.

Hur gick det? Varför blev det så? Hur påverkar utfallet verksamhetens fortsatta arbete?

Målindikatorerna visar att det sker en förflyttning i positiv riktning inom målområdet samt att nämnden därmed bidrar till att kommunfullmäktigemålet uppnås. En fortsatt utveckling av verksamheten på förvaltningens nio mötesplatser sker bland annat genom att hörsamma besökarnas önskemål om innehåll och utformning genom utvecklade former för uppföljning av besökarnas nöjdhet och synpunkter. På de särskilda boendena tillgängliggörs fler aktiviteter för fler av de boende genom samarbeten med andra aktörer inom kulturområdet. Målet är att de boende ska få ett varierat och rikt fritid- och kulturliv att ta del av.

Utvecklade metoder för uppföljning bidrar till att fylla innehållet på mötesplatserna med det som besökarna efterfrågar. Etablerade och utvecklade samarbeten med bland annat idéburen sektor men också med andra förvaltningar och kommunala bolag bidrar till att skapa en helhet och mångfald av aktiviteter inom fritid- och kulturlivet både på mötesplatser och på särskilda boenden. En intern organisering inom förvaltningen möjliggör för fortsatt utveckling och säkerställer att frågor inte faller mellan stolar då förfrågningar om samverkan och samarbeten inkommer till förvaltningen.

Det fortsatta arbetet under 2019 sker enligt framtagna plan för året. På mötesplatserna kommer minst en ytterligare mätning av unika besökare att genomföras under hösten samt en tillhörande nöjdhetenkät. På så vis blir det även möjligt att följa utvecklingen av besökare över tid samt få en bild över besöken vid de olika mötesplatserna i ett jämförande syfte. Inom ramen för Kultur för äldre planeras flera aktiviteter att genomföras under hösten i samverkan med andra aktörer för att nå ut till ännu fler personer som bor på särskilda boenden.

Målindikator	Utfall	Målvärde
 Antalet unika besökare på mötesplatser	Uppnådd	
Kommentar Under 2018 genomfördes mätningar av antalet besökare vid de olika mötesplatserna. Mätningen redovisade antal besök i genomsnitt på en månad. Mätningen har justerats till 2019 och redovisar totalt antal besök och antalet unika besökare under en vecka. Mätningen sker under minst två unika veckor under året. Den första mätningen för 2019 under en vecka i maj månad ska ses som en basmätning som sedan kan utgöra grund för fortsatta mätningar under 2019 och framåt. Totalt fick mötesplatserna 2 874 besök och antalet unika besökare uppgick till 1 157 st under den aktuella veckan i maj. Mätningen av unika besökare genomfördes genom att dela ut numererade enkäter till alla unika besökare under en vecka. Alla besvarade inte enkäten men 779 svar (67 %) på de nio mötesplatserna inkom. Samtidigt som enkäterna delats ut har antalet deltagare i de olika aktiviteterna på mötesplatserna räknats. På så sätt får även verksamheterna en uppfattning om totalt antal besök per vecka. Snittåldern på besökarna var 77 år, där den yngsta besökaren var 44 år och den äldsta 104 år. 71 procent av de som besvarade enkäten uppgav att de var kvinnor, 28 % uppgav att de var män och 1 % uppgav egen definition.		
 Upplevd nöjdhet på mötesplatser	4,36	
Kommentar Nöjdhetenkäten genomfördes för första gången i maj 2019 i samband med att antalet unika besökare mättes under en veckas tid på alla nio mötesplatser. Totalt svarade 779 personer på enkäten (ca 67 % av alla unika besökare den aktuella veckan). Svarsfrekvensen varierade något mellan de olika mötesplatserna, där en av de		

Målkategori	Utfall	Målvärde
<p>minsta mötesplatserna hade knappt 30 % svarande medan en av de större hade nästan 100 % i svarsfrekvens. På en 5-gradig skala (där 5 är bäst) blev resultatet av vad personerna tycker om mötesplatsen ett medelvärde på 4,36 där skillnaden mellan hur kvinnor (4,37) och hur män (4,35) svarat är väldigt marginell. Sett över de olika ålderskategorierna så skiljer det inte heller mycket mellan hur nöjd man är med mötesplatsen, majoriteten har svarat 4 och 5 på nöjdhetsskalan.</p> <p>Nöjdhetenkäten redovisar åldersfördelningen på dem som besvarat enkäten och hur ofta de besöker mötesplatsen. Vidare har personerna svarat på vad som är det bästa med att besöka mötesplatsen (flera alternativ var möjliga att välja). De tre vanligaste svaren var att få träffa andra människor, personalen, och aktiviteter som erbjuds. I underlaget finns även möjlighet att utläsa synpunkter angående öppettider, programtidningen <i>Vi tillsammans</i> samt vad som skulle göra att personen skulle besöka mötesplatsen oftare. Underlaget kommer att användas av verksamheterna för att utveckla mötesplatserna framöver.</p>		
<p>Antal aktiviteter som erbjuds på särskilda boenden genom projektet Kultur för äldre</p>	7	minst 10 st
<p>På alla hjärtans dag i februari genomfördes en aktivitet i samarbete med förskolan där barn i förskolan tillverkade allahjärtansdagkort som delades ut till boende på tre st särskilda boenden. Det planeras för en fortsättning genom brevväxling mellan de boende och barnen. Vidare planeras för teaterföreläsningar i samarbete med kulturförvaltningen och förskoleförvaltningen.</p> <p>I juni arrangerades en blomsterkonsert för personer med demenssjukdom i samarbete med Malmö Opera. Vid konserten deltog 79 personer från särskilt boende, 47 st från dagverksamheter och 21 st från omvårdnadsgrupperna i ordinärt boende. Totalt var det 147 st personer från förvaltningen räknat med både brukare och medarbetare. Att medarbetare deltar är en förutsättning för att kunna genomföra arrangemangen. Ett nytt datum för 2020 är satt.</p> <p>Två boenden har under våren genomfört aktiviteten konst i vården tillsammans med Konstfrämjandet i Skåne. Två nya boenden är planerade till hösten 2019. I detta fall har stora boenden valts ut för att på så sätt nå ut till så många som möjligt.</p> <p>Till sommaren 2019 togs ett inspirationshäfte fram som delades ut till 250 st ungdomar som genom Ung i sommar sommarjobbade på särskilda boenden. Häftet hette <i>Vad ska vi göra idag</i> och avsåg att inspirera ungdomarna att hitta på aktiviteter tillsammans med de boende utifrån den boendes önskemål och intressen. En utvärdering av insatsen ska göras under hösten 2019 för att se om häftet i praktiken inspirerat till att skapa aktiviteter tillsammans med de boende.</p>		

Åtagande
<p>Förvaltningen åtar sig, genom avdelning för hälsa och förebyggande, att utveckla verksamheten vid mötesplatserna för att erbjuda Malmöbor i nämndens målgrupp rekreation och kultur.</p> <p>Under 2019 har mötesplatsernas officiella HBTQ-certifiering erhållits och för att uppmärksamma detta genomfördes en regnbågsvecka (temavecka). För att behålla certifieringen finns en handlingsplan för fortsatta aktiviteter kopplat till HBTQ-frågor.</p> <p>En ny mötesplats öppnade i januari, mötesplatsen Lyckan vid Nydalatorget. Mötesplatsen är ett samarbete med MKB genom ett samarbetsavtal och det finns planer att utveckla samarbetet med MKB ytterligare i flera områden framöver.</p> <p>Vidare har <i>Måltid som aktivitet</i> testats och ska utvärderas under hösten av en studentmedarbetare.</p> <p>Ett sätt att utveckla innehållet vid mötesplatserna är att använda resultatet från de enkätundersökningar som genomförs under året. Syftet är att låta besökarna få möjlighet att framföra önskemål om bland annat innehåll och öppettider vid mötesplatserna samt att få reda på anledningarna till att personerna besöker mötesplatserna idag. Det är även värdefullt för verksamheterna att få reda på hur många som kommer till mötesplatserna för att delta i aktiviteter och hur många som kommer för måltiderna och annan social samvaro för att på så sätt fortsätta utveckla verksamheten efter önskemål och behov, bland annat för att nå ut till fler och nya besökare och målgrupper.</p>
<p>Förvaltningen åtar sig, genom avdelning för särskilt boende, att i samverkan med kulturförvaltningen utveckla utbudet av aktiviteter på särskilda boenden inom ramen för projektet Kultur för äldre.</p>
<p>Kommentar</p> <p>Inom avdelning för särskilt boende finns en tjänst inrättad som kultureksekreterare med ett definierat och nedskrivet uppdrag att samordna kulturfrågorna för att säkerställa att aktiviteter når brukarna. En samordnande funktion bedöms som viktig för att få en helhetsbild, skapa nätverk och kunna sprida goda exempel på</p>

Åtagande

aktiviteter boenden emellan. Vidare är det en viktig ingång när andra verksamheter, både interna i Malmö stad men även externa kontakter, tas med önskemål att arrangera aktiviteter för förvaltningens målgrupp. Den samordnande funktionen har också möjlighet att utveckla utbudet och bredda innehållet genom ett upparbetat kontaktnät och bred erfarenhet från kulturområdet. Genom denna funktion har det under 2019 kunnat genomföras ett antal aktiviteter inom ramen för projektet för Kultur för äldre och en plan för hösten 2019 finns upprättad.

Målområde 8 – En ekologiskt hållbar stad

Kommunfullmäktigemål – Malmö stad ska skapa en hållbar stadsstruktur för en växande befolkning och fortsätta utvecklas som en attraktiv och tillgänglig stad.

Nämndsmål/bolagsmål:

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska erbjuda personer boende i särskilda boenden tillgång till en attraktiv och tillgänglig utemiljö.

Det är av vikt att säkerställa tillgång till solljus, frisk luft, närkontakt med utemiljöer och natur, samt uppmuntra till fysisk aktivitet då det har positiva effekter på äldres hälsa.

2018 gjordes en statusbedömning av befintliga särskilda boenden, utemiljön ingick i bedömningen. Utifrån nämndens lokalbehovsplan kommer ett funktionsprogram för särskilda boenden tas fram under hösten och fungera som ett vägledande dokument för utformning av lokaler.

Målindikator	Utfall	Målvärde
■ Andelen personer på särskilda boenden som upplever att det är trivsamt utomhus		öka från 66%
Kommentar Statistik hämtas från Socialstyrelsens årliga brukarundersökning genom andel som svarat ja på frågan <i>Är det trivsamt utomhus runt ditt boende?</i> Indikatorn följs upp i årsanalys 2019.		

Åtagande

◆ **Förvaltningen åtar sig, genom avdelning för särskilt boende, att utveckla utemiljön på särskilda boenden i samverkan med fastighetsägare och förvaltare.**

Kommentar

Nämnden har via avdelningen för särskilt boende en uttalad ambition om att insatser, små som stora, för att förbättra utemiljön ska genomföras där det är möjligt. Detta görs i olika omfattning och handlar exempelvis om att smycka uteplatsen med blommor och gröna växter eller att odla grönsaker i trädgården för att sedan använda i matlagningen.

Dialog förs kontinuerligt med fastighetsägare och förvaltare om hur förbättringar av utemiljön kan göras. På bland annat Södergården har en större åtgärd gjorts för att öka tillgängligheten till utemiljön så att brukarna på ett enklare sätt kan nyttja trädgården.

Kommunfullmäktigemål – Malmö ska vara en hälsofrämjande och klimatsmart stad där det är enkelt att göra hållbara val.

Nämndsmål/bolagsmål:

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska minska sin negativa påverkan på klimat och miljö.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden arbetar kontinuerligt med att utveckla nämndens verksamheter för att hitta nya hållbara och miljövänliga lösningar. Då den negativa miljöpåverkan minskar vid en ökad

konsumtion av ekologiska livsmedel arbetar nämnden med att hålla andelen hållbara inköp hög. Förvaltningen har även beslutat att fortsättningsvis tillhandahålla rengöringsmedel och tvättmedel på alla särskilda boenden. Detta för att säkerställa att de produkter som används är så miljövänliga som möjligt och för att säkra arbetsmiljön för de anställda. Beslutet underlättar även för brukare och anhöriga som framöver inte behöver införskaffa rengöringsmedel och tvättmedel.

Nämnden arbetar aktivt mot matsvinn för att minska sin negativa miljö- och klimatpåverkan då en betydande del av nämndens klimatutsläpp utgörs av matsvinn. En ny kostenhet har byggts upp som har ett särskilt fokus på inköp av ekologiska och etiskt certifierade livsmedel samt arbeta mot matsvinn. Under året planeras en utbildningsinsats om tillagning av klimatsmarta rätter. Målgruppen är kockar anställda inom kostenheten.

Region Skåne har gett Livsmedelsakademien i uppdrag att leda och vara värd för en initiativgrupp för "offentlig måltid" under 2019. Förvaltningen deltar i arbetet tillsammans med deltagare från livsmedelsbranschen, forskning, myndigheter, klusterorganisationer och ideella organisationer i och runt Skåne. Syftet är att förbättra den offentliga måltiden genom att öka hållbar produktion av produkter till storkök.

Målandikator	Utfall	Målvärde
 Andelen inköp av ekologiska livsmedel som görs av förvaltningen	45,9%	öka från 45 %
Kommentar Inköpsstatistiken för perioden 1 januari - 30 juni 2019 visar att inköpen av ekologiska livsmedel ökat med 0,9 procentenheter från 2018 års resultat, från 45 % till 45,9 %.		
 Antal särskilda boenden som genomfört en matsvinnsmätning	3	
Kommentar Kostenheten har genomfört mätning av bikomponenter, till exempel pasta, ris, potatis, på tre särskilda boenden. Matsvinnsmätningen har fokuserat på kolhydrater då förvaltningen har kunnat identifiera att bikomponentermätning är det som slängs mest. Förvaltningen planerar att genomföra mätningar på totalt 42 särskilda boenden under hösten.		

Åtagande
 Förvaltningen åtar sig att öka andelen ekologiska livsmedel. Arbetet med att öka andelen ekologiska inköp ska prioriteras till nämndens storkök som med sina stora mängder inköp har en större möjlighet till påverkan.
Kommentar Åtagandet ger resultat genom en ökad andel inköpta ekologiska livsmedel. Inköpsstatistiken för perioden 1 januari - 30 juni 2019 visar att inköpen av ekologiska livsmedel ökat med 0,9 procentenheter från 2018 års resultat, från 45 % till 45,9 %. Förvaltningen har sedan april 2019 bytt leverantörsavtal för stora varugrupper såsom kolonial, djupfryst och färska kylvaror vilket bedöms ha påverkat utfallet positivt. Inköpsstatistiken för perioden 1 april - 30 juni visar exempelvis att 47 % av inköpen utgjordes av ekologiska livsmedel. Alla kolonialvaror, det vill säga alla torra varor som förvaltningen köper in är ekologiska.
 Förvaltningen åtar sig, genom avdelningen för särskilt boende, att inleda arbetet att minska matsvinn inom särskilt boende genom att genomföra matsvinnsmätningar på samtliga särskilda boenden.
Kommentar Kostenheten har genomfört mätning av bikomponenter, till exempel pasta, ris, potatis på utvalda särskilda boenden. Mätningen pågick i två veckor under april och maj 2019. Tre stycken utvalda boenden fick mat levererat från storkök. En mätning av maten gjordes innan leverans och jämfördes sedan med en mätning av avfallet. Syftet med mätningarna är att identifiera rätt storlek på portionerna. Förvaltningen planerar att genomföra mätningar på totalt 42 särskilda boenden under hösten. Förberedelser har gjorts inför kommande

Åtagande

mätningar, bland annat har samtliga boenden fått vågar för mätning levererade.

Målområde 9 – En stad med bra arbetsvillkor

Kommunfullmäktigemål – Malmö stads medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och ska med hög kompetens och kunskap möta Malmöborna.

Nämndsmål/bolagsmål:

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ska vara en attraktiv organisation där medarbetare inom nämndens verksamheter har rätt kompetens, bra arbetsvillkor och förutsättningar för sitt uppdrag.

Hur gick det? Varför blev det så? Hur påverkar utfallet verksamhetens fortsatta arbete?

Uppföljningen av indikatorerna för målområdet visar att förvaltningen har arbete kvar att göra för att uppnå den förflyttning man vill åstadkomma under året.

Andelen heltidsanställda visar positiv utveckling, här ser vi en ökning med 1,2 procentenheter. Ökningen innebär att 100 fler medarbetare hade en heltidsanställning i maj jämfört med i december och det var fler månadsavlönade i maj. Ambitionsnivån för 2019 är hög och innebär en stor förflyttning för verksamheterna vilket gör att det trots en positiv utveckling är osäkert om målvärdet för året kommer att nås. Andelen timavlönade timmar, som följs särskilt för yrkeskategorierna undersköterska och vårdbiträde, har ökat marginellt (motsvarande 17 heltidsresurser) jämfört med samma period föregående år.

Ökningen i andelen heltidsanställda är en effekt av den ökade fokuseringen på frågan och arbetet med *Kvalitativ bemanning*. Arbete pågår med att ta fram en förvaltningsgemensam modell för att verksamheter ska kunna organisera bemanning vid korttidsfrånvaro. En framgångsfaktor har varit resursgrupp inom hemtjänst, ett koncept som nu utvecklas och ska implementeras inom fler avdelningar. När modellen implementeras kommer det att bidra till ökad andel heltidsanställda och minskad andel timavlönade timmar. Förflyttningen mot heltidsorganisering innebär en utmaning för verksamheterna. Utmaningen är större för särskilt boende som är deltidsorganiserade i högre grad. I maj 2019 var andelen heltidsanställningar på särskilt boende 55 % och på ordinarie boende 76 %. Ökningen av andelen heltidsanställda förväntas öka i takt med att nya arbetssätt implementeras. Andelen timavlönade timmar påverkas av arbetet med kvalitativ bemanning och bör i takt med att arbetet går framåt minska.

Antal sektionschefer med fler än 40 medarbetare följs upp först till årsanalys. Förvaltningen arbetar med åtagandet att förbättra sektionscheferns förutsättningar och arbetsmiljö. Under våren har förvaltningsdirektör påbörjat dialog om prioritering av utvecklingsområden, varav antal medarbetare per chef är ett, i samtliga ledningsgrupper. Under hösten ska förvaltningen ta fram en utvecklingsplan med konkreta åtgärder för det fortsatta arbetet.

Vid uppföljningen inför delårsrapporteringen kan konstateras att personalomsättning för yrkesgrupper som 2018 hade en omsättning på 12 % eller högre, vilken enligt målsättning ska minska, ligger kvar på samma nivå som under motsvarande period 2018. Förändringar har skett mellan grupper, fysioterapeuter/sjukgymnaster och arbetsterapeuter har minskat sin omsättning, sektionschefer och biståndshandläggare har ökat medan sjuksköterskor är kvar i nivå med föregående år.

Orsakerna till att personalomsättningen inte minskar för grupperna kan vara flera. Arbetsmarknadsläget med stor efterfrågan på legitimerade grupper kan vara en stor del av förklaringen till att omsättningen ligger kvar på en högre nivå för dessa grupper. Omsättning för arbetsterapeuter och fysioterapeuter/sjukgymnaster har minskat något jämfört med samma period förra året. De avgångssamtal och enkäter som genomförts med medarbetare som slutat i de prioriterade grupperna har inte gett de generaliserbara resultat förvaltningen önskade. Förvaltningen arbetar därför vidare med att utveckla modellen.

Sjukfrånvaron totalt för förvaltningen var för perioden 8,1 %. Förvaltningens mål är att den ackumulerade sjukfrånvaron vid årets slut ska vara högst 7,5 %.

Mätning av antal medarbetare som genomgått utbildning i yrkessvenska kan inte göras förrän till årsanalys då förvaltningen i skrivande stund inväntar en sammanställning av antal elever som genomgått utbildning.

Validering av medarbetare från vårdbiträde till undersköterska pågår enligt plan. Dock har vikariebehovet i verksamheten blivit mer omfattande än planerat vilket ökat kostnaderna för processen utöver planerad budgetram. Utifrån det fattade styrgrupp för kompetensförsörjning innan sommaruppehållet beslut om att förlänga tiden för validering. Det innebär att målet om 90 validerade och utbildade undersköterskor kommer att uppnås våren 2020. Om ekonomiska möjligheter uppstår under tidig höst kommer styrgruppen att ompröva beslutet om förlängd period för validering.

Påbörjade utvecklingsarbeten fortsätter enligt plan på områdena inom målområde 9. Arbetet på området är långsiktigt vilket gör att önskade effekter kan dröja men förvaltningens bedömning är att åtagandena är ändamålsenliga och att förflyttningar kommer göras på sikt.

Målindikator	Utfall	Målvärde
◆ Andelen heltidsanställda	70%	minst 75%
<p>Kommentar</p> <p>Andel heltidsanställda av alla månadsavlönade var i maj 2019 70 %. Det är en ökning jämfört med senaste mätningen i december 2018 då andelen var 68,8 %.</p> <p>Maj månad har valts som mätmånad då den är närmaste så kallade normalmånad som inte påverkas av sommarbemanning.</p> <p>Förvaltningens utmaning vad gäller heltidsanställning gäller framförallt grupperna undersköterska och vårdbiträde och därför redovisas dessa separat. Nedan beskrivs förändring mellan december 2018 till maj 2019 för de aktuella yrkeskategorierna och aktuell procentandel i maj 2019.</p> <p>Andelen heltidsanställda månadsavlönade inom kategorin undersköterska har ökat med 1,3 procentenheter (till 71,3 %). I kategorin undersköterska natt ses en minskning med 0,3 procentenheter (till 28,3 %).</p> <p>För kategorin vårdbiträde har andelen heltidsanställda ökat med 1,9 (till 56,3 %) och för kategorin vårdbiträde natt har en ökning med 11,4 procentenheter skett (till 37,6 %).</p>		
■ Antal sektionschefer som har fler än 40 medarbetare		minska från 34 chefer
<p>Kommentar</p> <p>Uppföljningen görs, enligt planering i nämndsbudgeten, till årsanalysen.</p>		
◆ Sjukfrånvaron	8,1%	högst 7,5%
<p>Kommentar</p> <p>Sjukfrånvaron för första halvåret (jan-jun) blev 8,1 %. Det är en ökning jämfört med samma period 2018 (7,8 %). För kvinnor var sjukfrånvaron under jan-jun 8,7 % och för män 5,1 %.</p> <p>Den korta sjukfrånvaron, upp till 14 dagar, utgjorde för perioden 2,7 % av den totala. Sjukfrånvaro mellan 15–90 dagar utgjorde 2,1 % och sjukfrånvaro över 90 dagar utgjorde 3,3 % av den totala 8,1 % sjukfrånvaro.</p> <p>Den sjukfrånvaro som har ökat är sjukfrånvaro på en period längre än 14 dagar.</p>		
◆ Andelen timmar som utförs av timavlönade vårdbiträden och undersköterskor	10,5%	minska från 9,7%
<p>Kommentar</p> <p>Andelen timavlönade timmar av all arbetad tid för undersköterskor och vårdbiträden utgjorde under perioden jan-jun 10,5 %. Det innebär en ökning jämfört med samma period 2018 (9,9 %). Ökningen motsvarar 17 heltidsresurser vilket är en marginell förändring.</p> <p>För kvinnor var andelen timavlönade timmar 9,1 % och för män 16,9 %.</p> <p>Inom avdelning för hälsa och förebyggande utgjorde andelen timavlönade timmar för yrkesgrupperna 8,1 %. Motsvarande siffror för avdelningarna särskilt boende och ordinärt boende var 10,6 respektive 10,7 %.</p> <p>Det är stor skillnad mellan de båda yrkesgrupperna, för vårdbiträden utgjorde andelen timavlönade timmar 23,9</p>		

Målindikator	Utfall	Målvärde
% och för undersköterskor 4,2 %.		
 Personalomsättning	9,1%	
<p>Kommentar</p> <p>Personalomsättningen avser grupperna sjuksköterska, fysioterapeut/sjukgymnast, arbetsterapeut, biståndshandläggare och sektionschef. Målet är att omsättningen för var och en av dessa grupper ska minska jämfört med förra året. För grupperna tillsammans var omsättningen under jan-jun 9,1 % vilket är i samma nivå med förra årets omsättning under perioden. Personalomsättning för kvinnor i dessa kategorier var 8,8 % medan omsättning för män var 11,3 %.</p> <p>Personalomsättning för yrket sjuksköterska var för perioden jan-jun 11,2 %, vilket är i samma nivå som för motsvarande period 2018.</p> <p>Omsättning för fysioterapeut/sjukgymnast var 6,1 % och för arbetsterapeuter 7,7 %, vilket för båda grupperna innebär en minskning jämfört med förra året.</p> <p>Omsättning för sektionschefer var 8,1 % och för biståndshandläggare 7,5 % vilket är en ökning för båda grupperna.</p>		
 Antal medarbetare som slutfört validering och kompletterande utbildning till undersköterska	26	90
<p>Kommentar</p> <p>Från januari-juni 2019 avslutade 26 medarbetare validering och kompletterande utbildning till undersköterska. 19 av dessa är kvinnor och 7 är män. Beslut om när kompletterande studier ska starta under hösten är inte fattat, men det är troligt att det blir under senare delen av hösten vilket kommer innebära att målvärdet för året inte uppnås.</p>		
 Antal medarbetare som slutfört utbildning i yrkessvenska		100
<p>Kommentar</p> <p>Flera utbildningsomgångar i yrkessvenska är pågående och kurser kommer även att startas upp under hösten. Förvaltningen får sammanställningar av antal elever som slutfört utbildning när kurser är avslutade men har ännu inte fått någon sammanställning för kurser avslutade 2019 vilket innebär att indikatorn ännu inte kan följas upp.</p>		

Åtagande
 Förvaltningen åtar sig att fortsätta arbetet med att förbättra sektionscheferns förutsättningar och arbetsmiljö.
<p>Kommentar</p> <p>Förvaltningen befinner sig i kartläggningsfas i arbetet med att förbättra sektionscheferns förutsättningar. Under våren 2019 har förvaltningsdirektören inlett dialog med de fackliga organisationer som organiserar chefer. Utifrån dialogen, tillsammans med förvaltningens tidigare inventering och kartläggning av cheferns förutsättningar samt aktuell forskning har åtta utvecklingsområden identifierats. Områdena är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chefers uppdrag • samordna och prioritera processerna • stödfunktioner • antal medarbetare • chefers arbetsmiljö • introduktion • kommunikation mellan ledningsnivåer • kompetens. <p>Förvaltningsdirektör har påbörjat dialog om prioritering av utvecklingsområden i samtliga ledningsgrupper. Under hösten ska förvaltningen ta fram en utvecklingsplan med konkreta åtgärder för det fortsatta arbetet.</p>

Åtagande

 Förvaltningen åtar sig att minska sjukfrånvaron, bland annat utifrån den framtagna handlingsplanen för att minska sjukfrånvaron. Förvaltningen ska verka för ett systematiskt samarbete med Försäkringskassan och företagshälsovården.

Kommentar

Merparten av arbetet enligt *Handlingsplan för att minska sjukfrånvaro i hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen 2019–2020* är pågående. Kartläggning av förvaltningens rehabiliteringsärenden har genomförts och verksamhetsnära HR-konsulter har regelbundna träffar med chefer för att gå igenom ärenden. Dialog pågår med företagshälsovård och Försäkringskassan angående hur samarbetet kan förstärkas.

 Förvaltningen åtar sig att fortsätta arbeta mot en heltidsorganisering inom verksamheterna.

Kommentar

Projektet *Kvalitativ bemanning*, som ska stödja verksamheterna i processen att gå mot en heltidsorganisering, är i drift. Avdelningarna har arbetat fram aktivitetsplaner med konkreta åtgärder för att utveckla bemanning och förflytta sig mot heltidsorganisering. Avdelningarna har riktade stödresurser i form av en delprojektledare och schemaläggningsresurs till sin hjälp.

 Förvaltningen åtar sig att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet enligt framtagna handlingsplan.

Kommentar

Utvecklingsarbete enligt förvaltningens *Handlingsplan för arbetsmiljöarbetet 2019* är pågående. Bland annat pågår fortsatta utbildningsinsatser för att stärka chefer, skyddsombud och medarbetare i samverkan, SAM och arbetsmiljö inom avdelningarna ordinärt och särskilt boende. Ett analysstöd har tagits fram för att förbättra uppföljning av tillbud och arbetsskador. Inom ramen för arbetet med att förbättra chefers förutsättningar förs en dialog om hållbar arbetsbelastning.

Viktiga förändringar under året

Viktiga förändringar i omvärlden

Här beskrivs förändringar i omvärlden som skett hittills under året eller förväntas ske under hösten. Med omvärld avses sådant som nämnden/bolaget inte själv har beslutsmakt över men som påverkar verksamheten och dess ansvarsområde.

Lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvård

Vid årsskiftet 2017–2018 infördes *Lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvård*, vilken ställer krav på kommun och region avseende samverkan i samband med utskrivning. Betalningsansvaret för kommunen infaller tre kalenderdagar efter det att patienten bedöms vara utskrivningsklar. En överenskommelse med Region Skåne har träffats som innebär att en genomsnittsmo­dell har införts. Modellen innebär att betalningsansvaret inträder efter 2,8 kalenderdagar, men att kommunerna får tillgodoräkna sig de dagar som patienter kunnat gå hem innan betalningsansvaret inträder.

För hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen innebär lagen att allt fler personer kommer hem från sjukhus i sämre hälsotillstånd än tidigare och har ett större behov av insatser från kommunen. Detta kräver en flexibel organisering och medarbetare med bred kompetens för att kunna möta alltmer omfattande behov och snabba utskrivningar från slutenvården. Det kräver också att biståndshandläggare gör snabba individuppföljningar efter sjukhusvistelse för att säkerställa att den enskildes behov blir tillgodosett utifrån rättigheter i socialtjänstlagen.

Slutenvården har ökat bemanningen under helgen för att genomföra kartläggningar av patienter inför utskrivning. Det kan komma att innebära att förvaltningens myndighetsavdelning också behöver bemanna under helgen för att klara planeringar inom 2,8 kalenderdagar efter att patienten bedömts som utskrivningsklar. Detta innebär ett ökat behov av personal inom hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningens avdelning för myndighet och avdelning för ordinärt boende.

Karensavdrag ersätter karensdagen

Den 1 januari 2019 genomfördes ändringar i socialförsäkringsbalken och lagen om sjuklön. Ett karensavdrag som ersätter karensdagen införs i sjukförsäkringen. Nya regler om karensavdrag påverkar i första hand verksamheter såsom hälsa, vård och omsorg med ojämna arbetstider och koncentrerad tjänstgöring. I dessa verksamheter förväntas kostnaden öka.

Undersköterskekompetens inom äldreomsorgen

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har fått slutbetänkandet Stärkt kompetens i vård och omsorg (SOU 2019:20) på remiss. Utredningens övergripande uppdrag har varit att föreslå hur yrket undersköterska kan regleras så att kvalitet och säkerhet ökas i hälso- och sjukvården samt omsorgen. Utredningen föreslår att en skyddad yrkestitel införs för undersköterskor. Regleringen innebär att endast de som har viss utbildning eller kompetens kommer att få använda yrkestiteln undersköterska.

För att ytterligare kvalitets­säkra undersköterskeyrket föreslås att yrkestiteln kopplas till en ny vård- och omsorgsutbildning som leder till en undersköterskeexamen. Med yrkesregleringens krav på kompetensnivå och en samlad vård- och omsorgsutbildning väntas verksamheternas kvalitet och säkerhet att öka. Det är ännu oklart vilka ekonomiska konsekvenser denna förändring kommer att innebära. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Förvaltningen har påbörjat ett förberedande arbete, såvida förslaget antas, bland annat genom att förbereda kompetenskartläggning för berörda grupper.

Viktiga förändringar i verksamheten

Under året har processen påbörjats med att kraftsamla inom förvaltningen kring fem definierade fokusområden:

- kvalitet i verksamhet
- förebyggande insatser
- kompetensförsörjning
- digitalisering och välfärdsteknik
- ledarskap och medarbetarskap.

I delårsrapporten redovisas flera delar av det utvecklingsarbete som pågår inom respektive fokusområde i uppföljningen av nämndsmål, målkriterier och åtaganden. Nedan redogörs för andra viktiga förändringar som skett hittills under året eller förväntas ske under hösten.

Kvalitet i verksamheten

Avdelning för ordinärt boende har under våren genomfört ett omfattande arbete i framtagande av ett förslag till handlingsplan för demensvården. Arbetet med handlingsplanen har involverat ett stort antal medarbetare inom hemtjänsten, hemsjukvården, rehab, chefer, fackliga representanter och andra nyckelpersoner. Under hösten ska handlingsplanen antas för att sedan ligga som grund för avdelningens fortsatta arbete med utveckling av demensvården. Handlingsplanen utgår från intentionerna i den övergripande strategin för demensvård som nämnden beslutar om under hösten.

En arbetsgrupp inom avdelning för särskilt boende har fått i uppdrag att förbereda för att centralisera växelvårdsplatserna på gamla Trygghetshotellet på Mathildenborg. Målet är att öppna upp till årsskiftet, då lokalerna förväntas vara färdigrenoverade. Samtidigt pågår ett arbete inom avdelningen för att ta över verksamhet från den 1 oktober från avdelning för hälsa och förebyggande. Fem platser för korttid och två platser för växelvård görs om till totalt sju platser för växelvård.

Ett nytt särskilt boende, Havsbrisen, ska ersätta Annetorpsgården och Hyllehemmet. Detaljplanen är slutligen fastställd efter flera överklaganden. En arbetsgrupp är utsedd och påbörjar arbetet under hösten med att planera för avveckling av de två boendena och inflytt på det nya.

Malmö stad har tidigare haft ett ramavtal med sex privata särskilda boenden. Den 31 augusti upphörde avtalet och avrop kommer att göras utifrån Kommunförbundet Skånes ramavtal.

Förebyggande insatser

Antalet mötesplatser har utökats från åtta till nio stycken. Den senaste, Lyckan, öppnade i början av året i samarbete med MKB.

Genom utvecklade former för uppsökande verksamhet kommer medarbetare från mötesplatser synas på offentliga platser som till exempel shoppingcentra samt att föreningar, organisationer eller myndigheter erbjuder besök av medarbetare där de informerar och presenterar mötesplatserna. Uppsökande verksamhet har utökat målgruppen med brukare som fyller 80 år och enbart är beviljad trygghetslarm. Exempel på nya aktiviteter på mötesplatserna är informationsträffar *Gott liv som senior* där det genom öppna träffar informeras om den uppsökande verksamheten, fixartjänsten och fallförebyggande verksamhet.

En utveckling av det fallförebyggande arbetet görs genom öppna balansgrupper utomhus och träningsprogram (Socialstyrelsens *Balansera mera*) för att kunna träna hemma. Detta ägde rum i tre av Malmös parker med utegym.

Digitalisering och välfärdsteknik

Ett projektkontor för digitalisering har bildats med uppgiften att realisera den politiskt beslutade *Strategi för digitalisering, välfärdsteknik och e-hälsa*. Projektkontoret ska ge stöd till verksamhetsutvecklingsprojekt som pågår inom övriga organisationen med fokus på läkemedelsprocess, fallförebyggande arbete och utvecklingsarbete med Region Skåne. Arbetet med en tjänsteplattform för utvecklingen av välfärdstekniktjänster och målbilder för särskilt boende och ordinärt boende har påbörjats.

Ledarskap och medarbetarskap

En styrgrupp och en partssammansatt grupp ledd av förvaltningsdirektör har bildats. Grupperna arbetar vidare med frågan om chefers förutsättningar och ta fram förslag på förbättringar på området. Förvaltningsdirektören har tillsammans med representant för HR-avdelningen besökt förvaltningens samtliga ledningsgrupper under 2019 för att lyssna in chefernas synpunkter och förbättringsförslag kring ledarskapets förutsättningar och utveckling.

Kompetensförsörjning

Kompetensutvecklingen ligger idag ansvarsmässigt och organisatoriskt på olika ställen i förvaltningen. Under hösten kommer möjligheterna till samorganisering kring förvaltningsgemensam kompetensutveckling att undersökas.

Hur arbetar nämnden med kravet på att genomföra effektiviseringar som framgår av Budget 2019?

I kommunfullmäktiges budget 2019 åläggs nämnderna krav på effektiviseringar på mellan 0,5 % till 6 %. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, tillsammans med de två övriga socialnämnderna samt överförmyndarnämnden, förväntas också genomföra effektiviseringar, men de resurser som frigörs ska användas för satsningar i verksamheten. Här beskrivs hur nämnden tagit sig an kommunfullmäktiges krav på effektivisering.

Kvalitet i verksamheten

Biståndsbedömning

Avdelning för myndighet har under 2019 gjort en omfattande översyn av administrationen kring handlägningsförfarandet. Syftet med översynen var att minska den administration som tillför mindre värde för att istället skapa mer utrymme för att arbeta med den enskildes delaktighet i utredningsförfarandet. Implementeringen av det nya handläggningssättet påbörjas i september månad. Vidare har avdelningen fortsatt implementeringen av *Lean*. Under 2019 har den sista av avdelningens tre enheter utbildats och nu fortsätter utvecklingsarbetet inom avdelningen med *Lean* som strategi. Konkret innebär det för avdelningen att ta fram en struktur för dagliga avstämningar och medarbetardrivet förbättringsarbete. På så sätt kan avdelningen tillsammans med medarbetarna fånga upp det som inte fungerar för att utveckla och förbättra arbetssätten och verksamheten.

Nya gemensamma arbetssätt utvecklas inom avdelningen. Bland annat har handläggare inom ordinärt boende ett årshjul över samtliga årsuppföljningar som ska göras. På så sätt kan handläggarna planera för en jämnare arbetsbelastning över hela året. Samtidigt har avdelningen prioriterat att följa upp alla biståndsbeslut inom 2 veckor när en brukare kommer hem från slutenvården med mycket stödinsatser.

Eftersom avdelningen har organiserat ansvaret för samverkan vid utskrivning från slutenvården samt uppföljningar på korttid under en och samma enhet bidrar det till ett mer flexibelt arbetssätt där enheten kan resursoptimera utifrån behov.

Bemannning

Inom hemtjänsten har ett nytt arbetssätt med hemtjänstkoordinatorer och en handbok för planering tagits fram under våren och sommaren. Med detta kommer förvaltningen säkerställa att hela verksamheten planerar på samma sätt och med högre kvalitet. Det innebär effektivare resursanvändning och bättre insikter från analys av nyckeltal.

Förvaltningens arbete med att starta resursgrupper avser att effektivisera resursanvändningen vid korttidsfrånvaro inom hemtjänsten och på särskilt boende. Genom att fler resursgrupper tillsätts minskar timavlönade timmar. Bemanningen blir mer hållbar vilket ger positiva effekter på kontinuitet, kvalitet och arbetsmiljö.

Utveckling och professionalisering av avlösnings- och ledsagningsverksamheten pågår. Detta får till följd att brukarna får likvärdig kvalitet och service på sina individuellt anpassade insatser. Vid fördelning av nya uppdrag inom avlösar- och ledsagarverksamheten och inom dagverksamheten samarbetar sektionscheferna, inom respektive ansvarsområde, för att optimera tillsättning av platser.

Utökad hemtjänst

Arbetsättet *Utökad hemtjänst* har testats i fyra hemtjänstgrupper i enheten Kungsparken. Syftet är att stärka en trygg övergång för brukare/patient som upplever oro inför hemgång från slutenvården eller korttidsvården. Målsättningen med *Utökad hemtjänst* har också varit att det kan leda till ett minskat behov av korttidsplatser samt ett minskat antal vistelsedygn för den enskilde på korttidsavdelning. Korttidsplatserna utgör i dagsläget en betydande kostnad. Vid utvärdering saknades ett tillräckligt stort underlag för att kunna se om behovet har minskat. På längre sikt och med större volymer finns dock bättre förutsättningar att se ett sådant samband.

Analysgrupper

Inom förvaltningen pågår implementeringen av ett arbetssätt med analysgrupper. De tillsätts på begäran från en enhetschef och består av personer med olika specialkompetenser beroende på behov. Gruppen gör en fördjupad analys av exempelvis planeringen, schemat eller insatserna för att sedan stötta den verksamheten med rätt spetskunskap och stöd. Det skapar en mer effektiv verksamhet som fokuserar rätt insatser på sektioner som behöver det.

Kvalitetsregister

Ny rutin för kvalitetsregistret Senior Alert är framtagen och implementeras, och ny rutin för arbete med BPSD (register för Beteendemässiga och Psykiska Symptom vid Demens) kommer fastställas under hösten. Dessa rutiner och arbetssätt syftar bland annat till att rätt åtgärder ges i rätt situationer till brukarna.

Konsultativa demenssjuksköterskor och Silviasystrar

För att kunna upprätthålla så god service som möjligt används en väg in för nya ärenden till konsultativa demenssjuksköterskor och Silviasystrar. Detta ger ett mer effektivt arbetssätt och bättre service samt kortare väntetider för insats till Malmöbor och stöd till förvaltningens medarbetare.

Samlokalisering

I samband med omorganisationen då förvaltningen bildades uppstod behov av att samlokalisera avdelningen för myndighet, avdelningen för hälsa och förebyggande, alla enhetschefer och bemanningsenheten. Under hösten 2019 och januari-februari 2020 kommer dessa verksamheter att flytta in i en gemensam lokal där det finns cirka 330 kontor. Detta kommer att minska transporter över staden och öka möjligheten till smidigare dialog mellan medarbetarna.

Under hösten 2019 sker en samlokalisering av 9 hemtjänstgrupper, HSL-personal inom särskilt boende och rehabpersonal inom ordinärt boende.

Digitalisering och välfärdsteknik

Myndigheten kommer att bredda införandet av mobilt ProCapita vilket innebär att medarbetarna kan dokumentera utanför Malmö stads IT-nätverk. Medarbetare kommer kunna använda vad som idag är outnyttjad tid (väntetid) till att dokumentera och det blir enklare att komma åt uppgifter såsom tidigare utredningar med mera, om behov skulle uppstå till exempel vid ett hembesök.

Pilotprojekt för införande av LifeCare mobil omsorg inom hemtjänsten pågår, vilket innebär ett digitalt mobilt arbetssätt för hemtjänstens medarbetare. Det effektiviserar dokumentationen och planeringen. Dessutom ger det förutsättningar för en mer flexibel hemtjänst.

Pilotprojekt är igång inom särskilt boende gällande digitala signeringslistor vilket är tänkt att ge ökad säkerhet för brukarna att få rätt medicin i rätt tid samtidigt som verksamheten får tillgång till en smidigare hantering för signering av läkemedel och att kostsamma vårdskador kan undvikas. Under hösten kommer även avdelningen för ordinärt boende testa arbetssättet i mindre skala.

Avdelningen för särskilt boende har startat upp ett projekt med digitalt planeringsverktyg som ska testas på ett antal boenden. Förväntade effekter är en mer systematisk planering av arbetsuppgifterna vilket skapar trygghet för brukaren, samt frigörande av tid vilket ger möjligheter att effektivare fördela resurser och kompetenser.

Avdelningen för ordinärt boende planerar att implementera e-handel av dagligvaror för brukare med hemtjänst under 2020 med målsättningen att det kommer att innebära en effektivisering ur flera aspekter. Det kommer att gå åt mindre tid till att utföra insatsen inköp vilket frigör tid som kan läggas på omvårdnadsinsatser. Inköpen är även ett tungt arbetsmoment för undersköterskorna, införandet av e-handel kan bidra till en minskning av arbetsskador och sjukfrånvaro. Den insparade tiden kommer inte nödvändigtvis leda till att verksamheterna minskar personalstyrkan. Den insparade tiden kan istället ge verksamheten bättre flexibilitet att hantera plötslig sjukfrånvaro och göra den mindre beroende av vikarier, vilket i nuläget utgör en stor kostnad.

Ett utvecklingsarbete har påbörjats med att tillgängliggöra så kallad nano-information i mobiler för viktig information i olika omvårdnadssituationer.

Förebyggande insatser

Ofrivillig ensamhet

Med hjälp av studentmedarbetarrapporten om ofrivillig ensamhet ökar möjligheten att identifiera äldre med en eller flera riskfaktorer och därigenom möjligheten att erbjuda tidigare insatser för att förebygga effekter av ofrivillig ensamhet. Arbetet blir mer riktat mot uppdrag och målgrupp.

Ekonomisk utveckling under året

Budgetavvikelse

Driftbudget

Tkr	Utfall jan-aug	Prognos helår
Nettokostnad	-2 072 443	-3 135 303
Kommunbidrag	2 034 890	3 082 303
Resultat	-37 553	-53 000

Prognostiserad budgetavvikelse helår - viktigaste förklaringar

Statsbidrag för ökad bemanning, upphörde år 2018	-53 000
Summa budgetavvikelser	-53 000

Investeringsram

Tkr	Prognos helår	Budget	Avvikelse
Inventarier	15 000	38 500	23 500

Verksamhetsmått

	Prognos	Budget	Avvikelse
Antal platser, särskilt boende	1 947	1 949	-2
Antal timmar, ordinärt boende exkl larm	2 550 828	2 516 810	34 018
Antal korttidsplatser	205	205	0

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget

Utfall

Totalt för nämnden prognostiseras ett underskott med 53 000 tkr. Under 2015 - 2018 har nämnden erhållit statsbidrag med 53 000 tkr per år för ökad bemanning inom vård och omsorg. Statsbidraget upphörde vid utgången av 2018. Kommunfullmäktige har beslutat att under 2019 har inte nämnden resultatansvar för 53 000 kr.

För perioden januari till augusti redovisar nämnden ett underskott med 37 553 tkr. Den del av underskottet som beror på utebliven kompensation för statsbidraget för ökad bemanning är 35 333 tkr. Utöver detta finns det en obalans på 2 220 tkr för perioden. Obalansen återfinns främst inom avdelningen för ordinärt boende och avdelningen för särskilt boende.

Prognos

I nedanstående text och belopp utgår nämnden från ett icke resultatansvar på 53 000 tkr. Nämnden prognostiserar då ett nollresultat.

Bistånd, köp av verksamhet, prognostiserar ett underskott på 200 tkr och egen verksamhet totalt prognostiserar ett överskott på 200 tkr. Budgeterat antal platser inom särskilt boende är 1 949 platser och det prognostiserade utfallet är 1 947 platser. Den 1 september träder Kommunförbundet Skånes ramavtal i kraft vilket innebär lägre priser. Köp av särskilda boendeplatser prognostiseras generera ett överskott med 4 700 tkr för avdelningen för myndighet.

I avdelningen för särskilt boende prognostiseras ett underskott med 12 000 tkr. Kostenheten inom särskilt boende redovisar ett underskott på grund av att försäljningen av antal portioner vid restaurangerna är för få. Det pågår en kartläggning av hur försäljningen av antal portioner kan öka. HSL-enheten inom särskilt boende redovisar ett underskott på grund av dyra kostnader för inhyrda sjuksköterskor. Personalkostnaderna på boendena är för höga jämfört med budget. Underskott på personalkostnaderna beror bland annat på höga kostnader för övertid och fyllnadstid till följd av svårigheter att rekrytera personal vid korttidsfrånvaro. Inom avdelningen pågår ett arbete kring heltidsorganisering. Utmaningen är att direkt synka heltidsorganiseringen med en effektiv resursplanering. Ett intensivt arbete pågår för att minska kostnaderna.

I början av året var trycket på utskrivningsklara patienter från sjukhuset väldigt högt. Avdelningen för myndighet arbetade intensivt med att ta hem patienterna från sjukhuset. Många patienter beviljades korttidsboende. Vid perioden för delårsrapport 2 har behovet av korttidsplatser minskat. Prognosen för korttidsboende är i genomsnitt 205 platser per månad, vilket motsvarar budgeterade platser.

Avdelningen för myndighets prognos av antal beviljade timmar inom ordinärt boende överstiger budget med 34 018 timmar vilket genererar ett underskott om 11 500 tkr. Prognosen bygger på ett årsgenomsnitt på 212 569 timmar per månad. Antalet brukare har minskat men antalet beviljade timmar per brukare är högre än budgeterat antal timmar per brukare. Prognosen bygger på att antalet brukare enligt befolkningsprognosen fortsätter att minska.

Avdelningen för ordinärt boende, inklusive korttidsverksamheten, prognostiserar ett underskott med 10 000 tkr. SUS (Skånes universitetssjukhus) har i sommar stängt ner fler vårdplatser än tidigare år och allt fler svårt sjuka vårdas i hemmet. SVU (Samverkan vid utskrivning) implementeras i både regionen och Malmö stad vilket även här ökar vården i hemmet. Allt fler skrivs in i den teambaserade vårdformen utifrån HS-avtalet. Högre tryck på hemsjukvård (sjukvårdsinsatser) och rehabilitering (träning och förskrivning av hjälpmedel) samt hemtjänsten där det i många fall krävs omplanering med kort varsel för att kunna utföra de mer avancerade hälso- och sjukvårdsinsatserna. Inom avdelningen har Arbetsmiljöverket fastställt ett skyddsstopp på grund av hot och våld, vilket förutom särskilda insatser såsom dubbelbemanning, även inneburit insatser av förstärkt skydd.

Avdelningen för hälsa och förebyggande prognostiserar ett överskott på 5 500 tkr. Överskottet beror dels på att ett antal tjänster är under rekrytering och dels på minskade lokalkostnader.

Avdelningen myndighets egna verksamhet prognostiserar ett underskott med 3 100 tkr. Här ingår till största delen kostnader för personal.

Staben prognostiserar ett överskott på 4 100 tkr. Överskottet beror bland annat på att ett antal tjänster är under rekrytering samt att inköp av digitala läs beräknas senareläggas.

Övrig gemensam verksamhet prognostiserar totalt ett överskott på 15 700 tkr. I prognosen finns ofördelade medel med 18 400 tkr samt ett underskott på 2 700 tkr avseende förvaltningsgemensamma kostnader.

Analys av avvikelser i förhållande till nämndens investeringsram

Utfallet till och med augusti redovisar 4 289 tkr. Investeringsramen för 2019 är 38 500 tkr. Jämfört med 2018 är det en ökning med 6 550 tkr. Klassificeringen av investeringar per objekt har minskat från ett till ett halvt basbelopp.

För att effektivisera verksamheten genom digitalisering behöver ytterligare investeringar genomföras. Under hösten sker två stora flyttar till nya lokaler. Det medför bland annat investeringar i form av nya möbler i gemensamhetsutrymmen och installation av IT-utrustning samt passagesystem. Nämnden planerar att förbruka 15 000 tkr av investeringsramen under 2019. Anledningen till avvikelserna är att vissa investeringar har skjutits fram till 2020. Den prognostiserade minskningen av investeringarna påverkar

endast marginellt kapitalkostnaderna då flertalet investeringar var planerade till slutet av året.